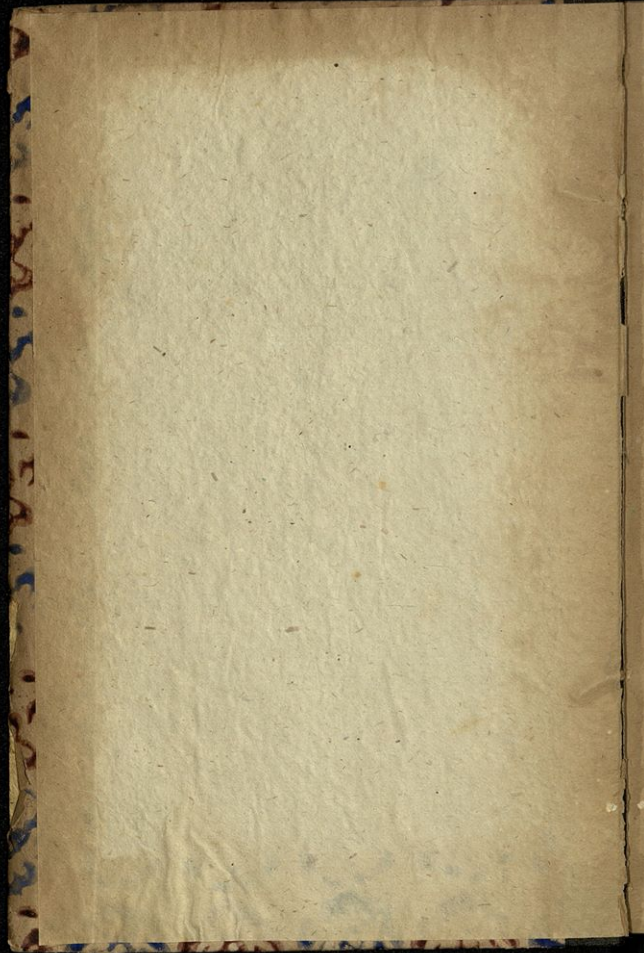
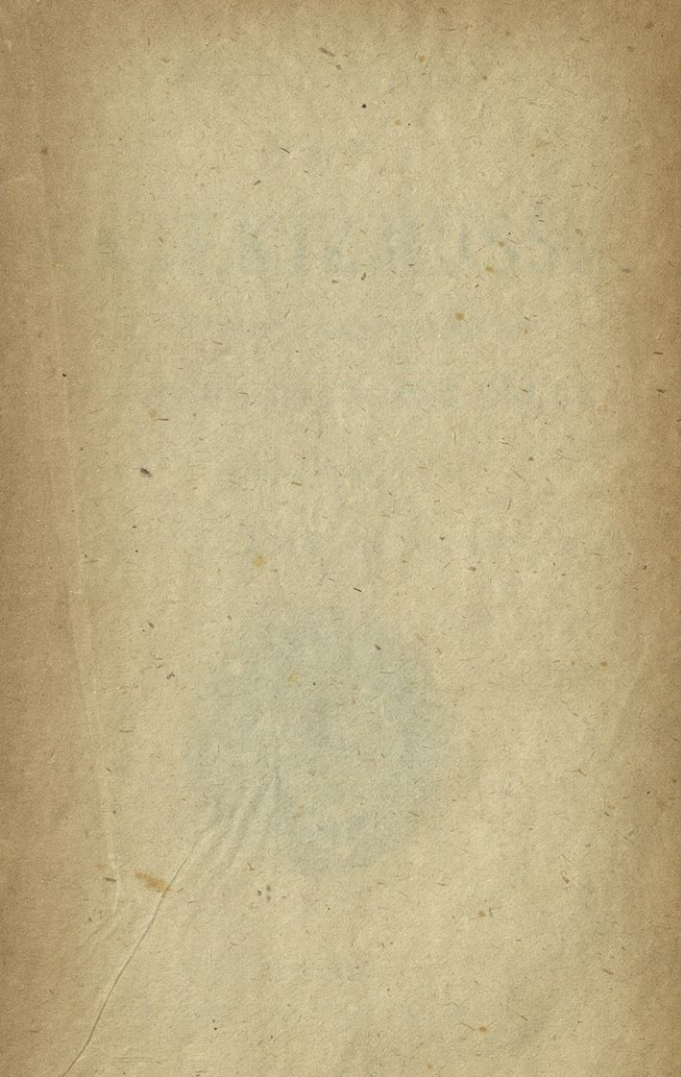

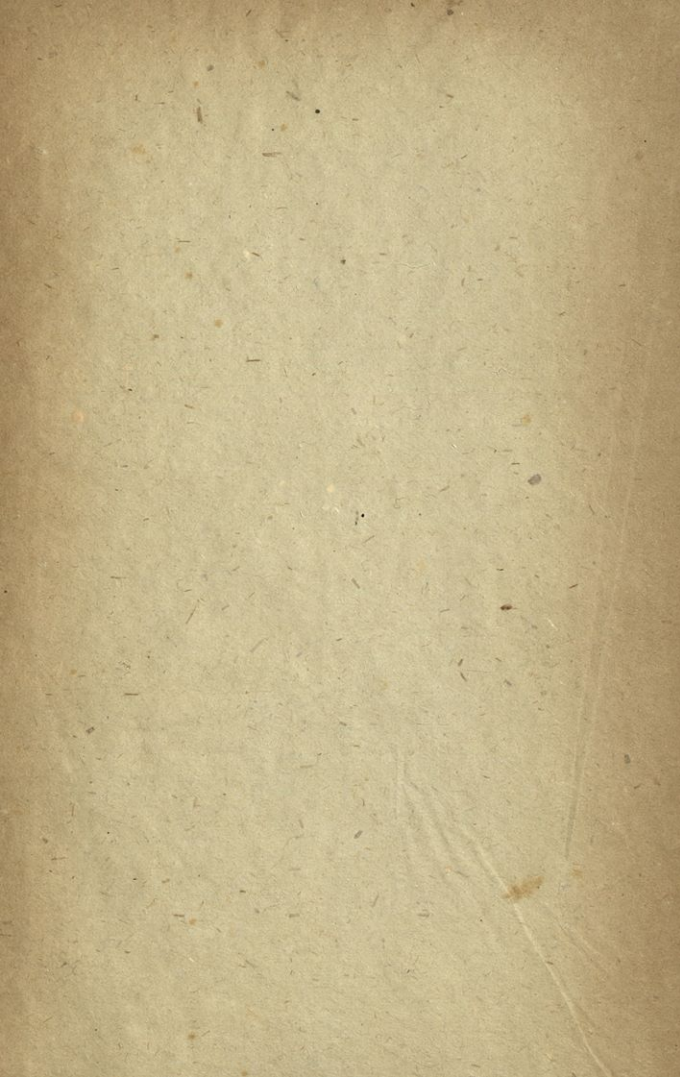
Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

111096

KRÁTKA SUMMA

VELIKOGA

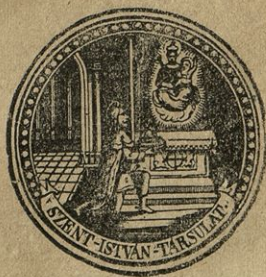
KATEKIZMUSSA

Z-SZPITÁVANYEM, I ODGOVÁRJANYEM

ZA KATHOLICSÁNSZKE SOULE

Z-NOUVA VÖ DÁNA

OD DRÜSTVA SZ. STEVANA.

V PESTI 1873.

ŠTAMP ATHENAEUM A.

111096

111096

W 387/1953

Napelávanye.

P. *Ka je Katekizmus?*

O. Katekizmus je krsztsánszkoga Katolitsánszkoga znánya Návuk: tak sze zóvé zobcsinszki tálom i kni'sicza, vu steroj sze ete návuk zapéra.

P. *Vu keliko glávni táli sze naprej dáva krsztsánszko, Katolitsánszko znánye v-etom Katekizmussi?*

O. Krsztsánszko, Katolitsánszko, znánye v-etom Katekizmussi vu petéri glávni táli, i vu ednom Pridaveki sze naprej dáva.

P. *Steri szo oni petéri glávni táti?*

O. Oni petéri glávni táli szo naszledüvajousi:

1. Je Vöra.
2. Vapünye.
3. Je Lübv.
4. Szo szvéti Sakramentomi, tou je: Szve-
sztva.
5. Je krsztsánszka Pravicza. I. Pridavek
od csetvéri szlejednyi Dejl.

I. Glávni Tao.

Od Vöre.

I. Rázlocsek.

Ka je Katolitsánszka Vöra.

P. *Ka je po krsztsánszkom, Katolitsánszkom
vörvati.*

O. Po krsztsánszkom, Katolitsánszkom
vörvati je, vsza za isztino dr'sati, ka je Boug
nasvejszto, i szvéta Mati Czerkev, ka bi vör-
vali, pred nász dáva. ali je piszano ali nej.

P. *Jeli je zadoszta na zvelicsanye, esi Katoli-
tsánszki Krsztsenik szamo vu szrczi vörje ono,
ka je Boug nazvejszto?*

O. Nej je zadoszta na zvelicsanye, esi
Katolitsánszki krsztsenik szamo vu szrcsi vörje

ono, ka je Boug nazvejszto; négo je zvuin toga potrejbno, naj:

1. Vöro szvojo po delaj vö szká'se.

2. Ka vu szrezi vörje, esi je potrejbno, ono naj i zvuisztami ocsiveszno vadlüje.

P. *Zakaj moremo vörvati ono, ka je Boug nazvejszto?*

O. Vörvati moremo ono, ka je Boug nazvejszto, záto: ár je Boug vekivecsna praviczá, i neszkoncsana modruszt, stera niti nikoga vkaniti niti sze od nikoga prekaniti nemore.

P. *Jeli je potrejbna vöra vszákomi Csloveki, kí sze scsé zvelicsati?*

O. Potrejbna je vöra vszákomi csloveki, kí sze scsé zvelicsati; ár je brezi vöre nemo-guese prijetnomi biti pri Bougi.

P. *Ka je potrejbno vszákomi csloveki, gda k-pámeti príde, znati, i vörvati, naj sze zvelicsa?*

O. Vszákomi csloveki, gda k-pámeti pride; naj sze zvelicsa, potrejbno je znati, i vörvati:

1. Ka Boug je.

2. Ka je Boug pravicsen Szodecz, steri louna to dobro, imo kastiga to hüdo.

2. Ka szo trí Bo'sánszka Persona vu ed-nom bojstvi, natúri: Ocsa, Szin, i Szvéti Düjh.

4. Ka je ta drüga Bo'sánszka Persona z-cslovekom posztánola, naj bi nász po szvojoj szmrti na krí'snom drejvi odküpila, i na veke zvelicsala.

5. Ka je düsa Csloveka nemrtelna.

6. Ka je Bo'sa milosesa na zvelicsanye potrejbna, i ka Cslovik brezi miloscse nikaj, ka bi 'sítka vekivecsnoga vrejdno bilou, nemre csiniti.

P. *Ka sze zapovidáva vszákomi Katolitsánszkomí krsztzeniki znati?*

O. Vszákomi Katolitsanszkomí krsztse-niki sze zapovidáva znati:

1. Aposztolszke vöre vadlíványe.

2. Goszpodnova Molitev.

3. Deszétere zapouvidi, i Sz. Materé Czerkvi petére zapouvidi.

4. Szedem sztvesztv.

5. Krsztsánszko Praviczó,

P. *Gde sze zdr'sávojo ona náj bole stera Katolitsánszki krsztzenik vörvati more?*

O. Ona, stera Katolitsánszki krsztzenik more vörvati, zdr'sávojo sze náj bole vu Aposztolszke vöre vadlíványi.

P. *Kakda je Aposztolszke vöre vadlíványe?*

O. Aposztolszke vöre vadlíványaja je etak:

Vörjem v-ednom Bougi, Ocsi vszamogou-
csem, sztvoriteli Nébe i zémle. I vu Jezussi
Krisztussi jedinom nyegovom Szini, Goszpo-
udi nassem. Kí sze je poprijao od dühá szvé-
toga, porondo sze je od Divicze Marie. Moko
je trpo pot Pontzius Pilátusom. Raszpét je,
mr'ó je, i pokopan je, Sztoupo je doli na pekle,
na trétyi dén je od mrtvi gori sztano. Sztoupo
je v-Nebésza, szidi na deszniczi Bogá Ocsé
vszamogoucsega. Ondot pride, szoudi 'sive, i
mrtve. Vörjem vu szvétom Dühi. Szveto krsz-
tsánszko Katolitsanszko Mater Czerkev. Szvé-
czov obesinsztvo. Grejhov odpüscsanye. Tejla
gori sztanejnje, i sitek vekivecsni. Amen.

P. *Keliko tálov, ali stükov má Apostolszke vöre
vadlíványe?*

O. Aposztolszke Vöre vadlíványe má 12
tálov, ali stükov.

II. Rázlocsek.

Od Apostolszke vöre vadlíványe 12 Tá-
lov, ali Stükov.

§. 1. Od Apostolszke Vöre vadlíványa
prvoga Stüka.

Vörjem v-ednom B. ugi, Ocsi vszamogou-
csem, sztvoriteli Nébe, i zémle.

a. O d B o g a.

P. *Jeli je vecs od ednoga Boga?*

O. Szám eden je Boug.

P. *Ka je Boug?*

O. Boug je szám obszebi naj popolnejse Bojsztvo.

P. *Jeli je vecs Bo'sánszki Person?*

O. Tri szo Bo'sánszke Persone.

P. *Kak sze imenüjejo trí Bo'sánszki Persone?*

O. Prva Bo'sánszka Persona sze imenüje Ocsa; drüga Szin; trétya Szvéti Düjh.

P. *Kak sze imenüjejo vsze vköp trí Bosánszke Persone?*

O. Trí Bo'sánszke Persone vsze vköp sze imenüjejo Ssvéto Trojsztvo.

P. *Po kom vadlüje Katolitsánszki krsztsenik Sz. Trojsztvo?*

O. Katolitsánszki krsztsenik vadlüje Sz. Trojsztvo po znaményi Sz. Kri'sa; gda vu Kri'sanyi vszako med tejmi Bo'sánszkimi Personami imenüje.

P. *Ka vadlüje escse Katolitsánszki krsztsenik po znaményi Sz. Kri'su?*

O. Katolitsánszki krsztsenik po znaményi

Sz. Kri'sa, i tou vadlüje, kaje Krisztus Jezus, gda je na Kri'snom drejvi mr'o, nász po szvoj szmrti odköpo.

P. *Kakda sze cslovik prekri'si?*

O. Cslovik sze etak prekri'si: pravo rokou na eselo polo'sivsi pravi, vu Iméni Ocsé †, zatejm na prszi, i Szina †, i z-lejvoga plecsa na pravo, i Dühá Szvétoga †. Amen.

b. *Od Sztvárjanya.*

P. *Sto je vsza sztvouro?*

O. Boug je sztvouro Nébo, i zemlou, i vsze, ka jeszte.

P. *Ka vesini eta rejcs sztvoriti?*

O. Eta rejcs sztvoriti vesini teliko, kak z-nicesza kaj vö prineszti.

P. *Stere sztvorjene sztvári Bo'se szo náj bole szpominánnya vrej dne?*

O. Náj bole szpominánnya szo vrej dne sztvorjene sztvári Bo'se, Angyelje i cslovik.

P. *Ka szo Angyelje?*

O. Angyelje szo csiszti dühouvje, steri rázum, i volo májo, ali tejla nemajo.

P. *Zakaj je sztvouro Angyele Boug?*

O. Boug je sztvouro Angyele, naj nyega postüjejo, lübijjo, ino molijo, nyemi szlü'sijo, i cslovecka varjajo.

P. *Kakda je sztvouru Boug Angyele?*

O. Boug je sztvouro Aegyele vu szvojoj milosci, i z-vnogimi popolnoszti.

P. *Jeli szo osz'anoli vszi Angyele vu Bo'soj milosci?*

O. Vnogo Angyelov je Bo'so milosco po grejhi gizdoszti pogubilo.

P. *Kakda je kastigao Boug gizdáve Angyele?*

O. Boug je gizdáve Angyele, steri sze vrazjé zovéjo, na veke odvargo, i na pekeo szüno.

P. *Stera sztvorjena sztvár^r Bo'sa je náj bole szominanya vrejdna za Angyelmi.*

O. Cslovik je náj bole szpominanya vrejdna sztvorjena sztvár Bo'sa za Angyelmi.

P. *Szkoj sztoji cslovik?*

O. Cslovik sztoji sztejla, i znemertelue düse stera je na Bo'si kejp sztvorjena.

P. *Zakaj je sztvouro Boug csloveka?*

O. Boug je sztvouro csloveka, naj nye-

gã szpozna, postüje, lübi, moli, i nyemi szlú-
'si, pokoren bode, i naj sze zvelicsa.

P. *Jeli szo pokorni osztanoli lidjé Bougi?*

O. Taki prvi cslovik Ádám z-Ejvov'se-
nouv szvojov je bio nepokoren Bougi.

P. *Kakda je posztano prvi cslovik nepokoren?*

O. Prvi cslovik je od Bogá v-Paradi'so-
mi prepovejdanoga drejva z-száda jo, i po
tóm je pregrejsou.

P. *Jeli je té grejh li szamomi prvomi csloveki
skoudo?*

O. Té grejh je nej li szamomi prvomi cso-
veki skoudo, nego i nám, ki sze od nyega na-
rájamo; té je zrok nasse vrejmenitne, i veki-
vecsne szmrti; kak i vnougi drügi nassi te-
lovni, i düsevni nevcul.

P. *Jeli szo na veke t lidjé odvr'seni od Boga,
liki gizdávi Angyelje?*

O. Lidjé szo nej na veke odvr'seni od
Bogá, liki gizdávi Angyelje.

P. *Ka je obcsao Boug za volo grejha odvr'se-
nomi csloveki na nyega oszlobodjenje?*

O. Za volo grajha odvr'senomí csloveki
na nyega oszlopodenyé je obcsao Boug, ka
Odküpitela posle, ki sze Messiás zová.

§. 1. Od Apasztolszke Vöre vadlíványa
drügoga Stüka.

I vu Jezussi Krisztussi, jedinom nye-
govom szini, Goszpoudi nassem.

P. *Ka je Krisztus Jezus?*

O. Krisztus Jezus je:

1. Ocsé Bogá jedino-rodjeni Szin.
2. Boug, i Cslovik navküpe.
3. Nas Goszpoud, Právde Dávecz, i Vu-
csiteo.

P. *Ka vesini eta rejcs Jezus?*

O. Etá rejcs Jezus teliko vesini, kak
Zvelicsiteo.

P. *Zakaj sza imenüje Jezus za Zvelicsitela?*

O. Jezus sze imenüje za Zvelicsitela; ár
je po nyem vesinyeno nasse zvelicsanye, gda
nász je od grejha, i od grejha kastige, i vek-
vecsne szmrti oszlonbodo.

P. *Kakda sze imenüje escse Jezus?*

O, Jezus sze imenüje tüdi za Krisztussa,
tou je: Namázanoga.

P. *Zakaj sze imenje Krisztus Jezus Bogá jedino-
rodjeni Szin?*

O. Krisztus Jezus sze imenüje Bogá, je-

dino rodjeni Szin; ár je on szam tisztí, kí sze je od nebeszkoga Ocsé od veka naroudo.

P. Kakda je Krisztus Jezus Boug i Cslovik navküpe.

O. Krisztus Jezus je Boug, i Cslovik navküpe; ár je Boug od vekivekoma, kí je vu dokoncsanom vrejmeni z-Cslovekom pousztao.

P. Zakaj sze imenüje Krisztus Jezus za nassega Goszpouda.

O. Krisztus Jezus szc imenüje za nassega Goszpouda; ár je Boug, i Odküpiteo nas.

P. Zakaj je pousztao z-Cslovekom Szin Bo'si?

O. Szin Bo'si je z-Czlovekom pousztao; ka bi nász po szvojoj szmrti na kri'snom drejvi odküpo, i zvelicsao.

§. 3. Od Apostolszke Vöre vadlívanya trétyega Stüka.

Kí sze je poprijajo od Düha Sz. poroudo sze je od Divicze Marie.

P. Jeli Jezus má Ocsó?

O. Jezus kak Boug má Nebeszkoga Ocsó kak Cslovik nema.

P. Joli je nej bio Jó'sef Marie zárocsnik Krisztussa Jezussa Ocsa?

O. Jó'sef je Krisztussa Jezussa szamo hrániteo, i stímani Ocsa bio.

P. *Jeli je meo Jezus Mater?*

O. Jezus kak Boug je nikakse Materé nej meo, kakti Csloveka je Mati bila Bla'sena Divicza Maria.

P. *Zakaj sze imenüje Maria Mati Bo'sa?*

O. Maria sze imenüje Mati Bo'sa; ár je Krisztussa Jezussa porodila, kí je navküpe Boug, i Cslovik.

P. *Od koga je proprijéla vu utrobi Maria Jezussa?*

O. Maria je poprijela vu utrobi Jezussa od Dühá szvétoga.

P. *Gde je porodíla María Jezussá?*

O. María je porodila Jezussa v-Betlehemu vu ednoj Stalli-

§. 4. Od Aposztoszke Vöre vadlívanya strtoga Stüka.

Moko je trpo pod Pontius Pilatussom.

Raszpét je, mr'ó je, i pokopan je.

P. *Jeli je mogao trpeti Jezus?*

O. Jezus je mogao trpeti kak Cslovik, kak Boug nej.

P. *Jeli je za isztino trpo Jezus?*

O. Jezus je za isztino trpo i v-düsi. i v-tejli.

P. *Ka je trpo Jezus v-düsi?*

O. Jezus je trpo v-düsi veliko sztiszká-vanye i 'saloszt

P. *Ka je trpo Jezus v tejli?*

O. Jezus je trpo v-tejli vnouge nevoule-
i mantre, vnouge vdárce, i rane, zbicsüvani
je, i ztrnyom je korunüvani.

P. *Ka je trpo escse Jezus?*

O. Jezus je trpo i vnouga ospotávanya,
odürjávanya. bláznoszt, ogrizávanya, i vnouge
drüge grozne moke

P. *Gde je raszpéti, i gde je mro Jezus.*

O. Krisztus Jezus je raszpéti na Kálvárián-
szkom brejgi, blüzi pri Jeru'sálemszkpm Vá-
rasi, i mr'o je na Kri'snom drejvi.

§. Od Apostolszke Vöre vadliüványa pé-
toga Stüka.

Sztoupo je doli na pekle, na trétyi
dén je od mrtvi gori sztano.

P. *Jeli je Krisótus Jezus zdiüsom, i sztejlom doli
sztoupo na pekle?*

O. Szamo je Krisztussa Jezussa düsa doli
sztoupilo na pekle.

P. *Ka sze razni po Pekli?*

O. Po Pékli sze razmijo ona szkrita mejsz-

ta, vu steri sze tih mrtvih düse zadr'sávajo, ki szo escse Nebeszkoga blá'sensztva nej zadoubili.

P. *Jeli je vecs táksi szkriti mejszt, stera sze pekeo imenüjejo?*

O. Je vecs táksi szkriti mejszt, stera sze pekeo imenüjejo : etak sze imenüje i z-lasztivnim tálom.

1. Ono meszto, vu sterom sze szkvárjeni na veke mantrájo.

2. Ono meszto, vu sterom düse do vrejmena kastige trpijo za tiszte grejhe szvoje, za stere szo vu 'sitki zadoszta nej vcsinile. Tou meszto sze imenüje Purgatorium.

3. Obszlejdnim ono meszto, vu sterom tih pobo'sno-mrtvih düse szo sze zadr'sávale, gde pod bla'senim vüpanyom odküplyenyá mirovno, i brezi boleznosztu szo csakale, dokecs je Jezus k-nyim doli sztoupo. Eto meszto sze Pekla trnác, ali Limbus imenüje.

P. *Gda je stano gori Krisztlus Jezus od mrtvi?*

O. Krisztus Jezus je od mrtvi gori sztano na trétyi dén, szvoje moucsi, nemrtelen, i pun dike, kakti obládavec szmrti, i vrága.

P. *Zakaj je sztano gori od mrtvi Krisztus Jezus?*

O. Krisztus Jezus je gori sztano od mrtvi :

1. Naj bi píszmo, i szvoja proroküványa dopuno.

2. Naj bi szvojega vcsenyá praviczó, i Bo'sánszko szvoje poszelsztvo ocsiveszno tomi szvejti pokázao.

3. Ka bi nász vu vüpanyi potrdo, i od prí'sesztnoga nassega gori sztanejnja nász gvüsne vcsino.

§. 6. Od Apostolszke Vöre vadlíványa sésztoga Stüka.

Sztoupo je v-Nebésza, szidi na deszniczi Bogá Ocsé vszamogoucsega.

P. *Gda je sou Krisztus v-Nebesza?*

O. Jezus je sou v-Nebésza po szvojem gor! sztanejnji na stirideszéli dén.

P. *Ka vcsini tou: Jezus szidí na deszniczi?*

O. Jezus szidí na deszniczi, teliko vcsini, ka je Jezus vu náj vísesnye zmo'snoszti, i dike sztálnom ládanyi ober vszega v-Nébi, i na zemli.

§. 7. Od Apostolszke Vöre vadlíványa szédmoga Stüka.

Odnet pride szoudit 'sive, i mertve.

P. *Jeli nazáj pride pá Jezus?*

O. Jezus pá nazáj pride z-Nebész na szkrádnyi dén.

P. *Zakaj pride nazáj Jezus na szkrádnyi den?*

O. Jezus pride nazáj na szkrádnyi dén, naj vsze lidi z-obcsinszkim tálom oszoudi, 'sive, ino mrtve.

P. *Kakda de szoudo Jezus lidi na na szkrádnyi den?*

O. Jezus de szoudo lidi na szkrádnyi dén, kak szo ali dobro, ali hüdo csinili; te pravicsne v-Nébi zvekivecsnim 'sítkom lounao lagoje pa na veke v-pékli kastigao bode.

§. 8. Od Apostolszke Vöre vadlíványa uoszmoga Stüka.

Vörjem vu szvétom Dühi.

P. *Stera Bo'sánska Persona je Düjh szveti?*

O. Trétya Bo'sánszka Persona je Düjh szveti; právi Boug.

P. *Gde nász poszveti Düjh szveti*

O. Széti Düjh nász qoszveti:

1. Vu szvétom Krszti.

2. Vu Pokoure szvesztvi.

3. I kelikokrát z-sterim szvesztvom vrejdno 'sivémo.

P. *Kakda nász poszvéti Dühj szvéti?*

O. Dühj Sz. nász poszveti, gda ali po vle-
jányi poszvecsenyá miloscse vu nász vcsini
nász szini Bo'se; ali geto poszvecsenyá mi-
loscso vu nami povék'sáva

P. *Ka vcsini escse vu nami Dühj Szvéti po
szvojoj sz. milosci?*

O. Dühj Szvéti preszvejtí nas rázum, on
vcsi, i podbáda nász, naj po Bo'soj vouli vsza
csinimo; on podáva nám szvoje Sz. Dári.

P. *Steri so Dühá Dári?*

O. Sz. Dühá Dári szo naszledüvajoucsi:

1. Modrouszt. 2. Rázum. 3. Tanács. 4.

Krepkoszt. 5. Znánoszt. 6. Pobo'snoszt, i 7.
Bojanoszt Goszpodna.

§. 9. Od Apostolszke Vöre vadlүványa
devétoga Stüka.

Sz. krsztsánszko Katolitsánszko Mater Czer-
kev: Szvéczov obsinsztvo.

a. Od Szvéte Matere Czerkvi.

P. *Ka je obsinszka krsztsánszka Sz. Mati
Czérkev?*

O. Obsinszka krsztsánszka Sz. Mati Czer-
kev je vszejh praviesno vörvajoucsi krsztseni-

kov vidoucse szpráviscse pod ednov vidoucsov glávov, Rimszkim Pápom, steri on eden Návuk vörjejo, i z-onimi edinimi szvesztvimi 'sivéjo.

P. *Jeli má Sz. Mati Czerkev i nevidoucso glavo?*

O. Má Sz. Mati Czerkev i nevidoucse glavo; i tá je szám Krisztus Jezus.

P. *Jeli je vecs právi Mater Czerkev?*

O. Szamo je edna práva Sz. Mati Czerkev, zvüna stere sze niscse zvelicsanya nemore vüpati.

P. *Stera szo práve Sz. Materé Czerkvi znaménya?*

O. Sz. M. Czerkvi znaménya szo naszledüvajoucsi csetvéra:

1. Ka je Edna. 2. Ka je Szvéta. 3. Ka je Obsinszka, ali Katolitsánszka; i 4. Ka je Apostolszka.

P. *Kakda sze imenüje escse práva Sz. Mati Czerkev?*

O. Práva Sz. Mati Czerkev sze i za Rimszko imenüje; ár Sz. Mati Czerkev v-Rimi je vszejh drügh Mater Czerkev gláva, i obsinsztva szrejdnya piknyicza.

b. Od Obsinsztva Szvéczov.

P. *Kakso Obsino májo med szebom právi Krsztsanye?*

O. Právi Krsztsanye tákso med szebom májo Obsino, kákso májo Kotrige vu kákvom tejli.

P. *Vu kom sztoji Szvéczov Obsina?*

O. Szvéczov Obsina v-tom sztoji, ka Sz. Materé Czérkvi vsze Kotrige vu dühovni dobroutaj táo májo.

P. *Stere szo tiszte Kotrige, med sterimi je Obsinsztvo?*

O. Kotrige, med sterimi je Obsinsztvo:

1. Szo na etoj zemli'sivouesi vörni.
2. Szveczi vu Nebeszkom Kralesztvi i
3. Purgatoriumzke Düse.

P. *Kakso med szebom Obsinsztvo májo ti vörni.*

O. Vörni med szebom obsinsztvo májo; ár vu eden drügega prosnyáj, i vu dobri dejl vrejdnosztaj zobesinszkim tülom táo májo.

§. 10. Od Aposztolszke Vöre vadlűványa deszétoga Stüka.

Grejhov odpűcsanye.

P. *Na koj nász vcsi ete tao?*

O. Ete táo nász na tou esi, ka je Krisztus szvojoj Sz. Materi Czérkvi moucs dáo nasse grejhe odpüscsávati.

P. *Sio má vu právoj Sz. Materi Czérkvi moucs grejhe odpüscsávati?*

O. Vu právoj 3z. Materi Czérkvi Püszpeczke, i gori poszvecseni Popevje májo moucs grejhs odpüscsávati.

P. *Gde sze odpüscsávajo grejhi?*

O. Grejhi sze vu Szvesztitom Krszti, ino Pokoure Szvesztvi odpüscsávajo.

§. 11. Od Apostolszke Vöre vadlűványa edenájszetoga Stüka.

Tejla gori sztanejnye.

P. *Ka sze razmi po Tejla gori sztanejnyi?*

O. Po Tejla gori sztanejnyi sze razmi, ka Boug na szlejdni dén mrtve gori zbid, i ka lidje szvojimi Tejlami, teu je: z onimi tejlami, vu steri szo 'siveli, gori sztánejo.

§. 12. Od Apostolszke Vöre vadlűványa dvanájszetoga Stüka.

I 'sitek vekivecsni.

P. *Ka vörjemo, i vadlűjemo po ricsáj dvanájsztoza Stüka vöre Apostolszke?*

O. Po ricsáj dvanájszetoga Stüke Vöre

Apostolszke vörjemo, i vadlujemo, edno na veke, i vszigdár trpécse blá'sensztvo, stero szvéczov, i odebránih 'selejnye czilou dopuni.

P. *Ka szvedocsimo po Ameni na konczi vadlúványa Vöre Apostolszke?*

Ó. Po Ameni na konczi vadlúványa Apostolszke Vöre szvedocsimo, da nad Summov Apostolszke Vöre vadlúványa ne dvojímo; nego vsze za pravicsno vadlujemo, stero sze v-nyej zdr'sáva.

II. Glavni Tao.

Od Vüpanya.

I. Rázlocsek.

Ka je krsztsánszko Vüpanye.

P. *Ka sze je po Krsztsánszkom vüpati?*

O. Po Krsztsánszkom vüpati sze je: Szpunim trouston ono csakati od Bogá, ka nam je on obeesao.

P. *Ka sze vüpamo od Bogá?*

O. Vüpamo sze od Bogá vekivecsni'sítek tou je: vekivecsno bla'sensztvo, i na toga zadoblenye potřejbno skér.

P. *Zakaj sze vüpamo?*

O. Vüpamo sze: ar je Boug vszamogoucsi, ino vören vu dopunyávanyi szvojega obeesao.

nya, neszkoncsano je dober, i milosztiven; naszledüvajoucsim tálom more szpuniti, i ka je obecsao, sesé i szpuniti.

P. *Po kom sze povéksáva krsztsánszko Vüpanye?*

O. Krsztsánszko Vöpanye sze povéksáva náj bole po molítvi.

Od Molitve.

II. Rázlocsek.

§. 1. Od Molitve po rejck.

P. *Vu kom sztoji Molítev?*

O. Molítev vu nasse pámeti k-Bougi gori podigávanyi sztoji.

P. *Zakaj molimo?*

O. Molimo, naj Bogá kakti náj visesnyega Goszpouda pouleg du'snoszti postüjemo; naj za prijéte dári nyemi hválo dámo; naj ono ka nám je potrejbno, od nyega proszimo.

P. *Zakaj escse molimo?*

O. Molimo escse za odpücsanye grejhov; i naj vu obcsinszki, i poszebni kak i vu nassi lasztvini, i bli'snyega nassega potrejbcsinaj pomoucs dobímo od Bogá.

P. *Jeli szmo du'sni moliti?*

O. Du'sni szmo moliti; ár med náj plemenitejsimi du'snosztmi vöre nasse edna je Molitev.

P. *Gde sze zdr'sáva vsze tiszto, za stero moremo moliti?*

O. Za stero moremo moliti, zdr'sáva sze vsze vu Ocsa nassi, tou je: vu Goszpodnovoj Molitvi.

§. 2. Od Goszpodnove Molitve po iméni.

P. *Sto nász je vsio moliti?*

O. Goszpon Krisztus nász je vsio moliti.

P. *Pe kom nász je vsio Goszpon Krisztus moliti?*

O. Goszpon Krisztus nász je vsio moliti po Ocsa nassi, stera Molitev sze zove i Goszpodnova Molitev.

P. *Kakda je Ocsa nas?*

O. Ocsa nas je etak:

Oesa nas, ki szi vu Nebeszaj. Szvéti sze Imé tvoje. Prídi Králesztvo tvoje. Bojdi vola tvoja; kak na Nébi, tak i na zemli. Krüha nassega vszakdenésnyega dáj nám ga dnesz. I odpüsztí nám dugé nasse: kako i mí odpüesamo du'snikom nassim. In ne vpelaj nász vu

szkü'sávanye. Nego oszloubodi nász od hü-
doga. Amen.

P. *Szkoj sztoji Goszpodnova Molitev?*

O. Goszpodnova Molitev sztoji z ednoga
krátkooa predgovora, i szedem prosény.

a. Od Predgovora.

P. *Stero jc Predgovor?*

O. Predgovor je eto: Ocsa nas, ki szí vu
Nebészaj.

P. *K-komi gucsimo zricsmi Predgovora?*

O. Zricsmi Predgovora guesimo k-Bougi,
kakti k-nassemi Ocsi.

P. *Zakaj imenüjemo Boga za Ocsó?*

O. Bogá za Oeso imenüjemo: ár je on na
szvoj kejp sztvouro csloveka, na koga i Ocsin-
szko szkrb noszi.

P. *Zakuj imenüjemo Bogá za nassega Ocsó?*

O. Za nassega Ocsó imenüjemo Bogá; ár
je on vsze nász po Szvétom Dühi vu Sz. Kr-
szti za Szini, i örocsnike szvoje, za Krisztus
Jezussa vekivecsne tivárisse, med nami nász
je pa za brátjo posztavo.

P. *Zakaj velimo: Ki szí vu Nebészaj?*

O. Ki szí vu Nebészaj velimo záto; csi

gli je Boug povszéd nazoucsi, donok znáj jaksim tálom v-Nebi previba, gde ga od licza do licza glédajo, i lübijo nyegovi odebrani.

b. Od Molítve Goszpodnove trej

prvi proseny.

P.^o *Kak je prva Prosnya?*

O. Prva prosnya je etak : Szvéti sze Imé tvoje.

P. *Zakaj preczi naprej proszimo Bogá, naj sze nyegovo Imé szveti?*

O. Proszimo preczi naprej Bogá, naj sze nyegovo Imé szveti, ár vszigdár, i pred vszejmi drügimi ono moremo prosziti, stero sze Bo'se díke dosztája; ino tak te za tejm, ka je ali nám, ali nassemi bli'snyemi potrejbno.

P. *Ka proszimo vu Ocsa nassa prvoj Prosnyi?*

O. Vu Ocsa nassa prvoj Prosnyi proszimo Bogá:

1. Naj sze on od vszelüdi na zemli szpozna, i nyegovo preszvéto Imé zednov právov Vörov sze povszédig imenüje. ino hváli.

2. Naj sze grejsniczke k-Bougi povrnejo, i na pokouro pobidüjo.

3. Naj sže nýegova preszvéto Imé niti po nevörnösztí, ali krivom vadlíványi, niti po bláznosztí, ali nepobo'snom 'sitki nigdár ne oszkruni.

P. *Kakda je drüga Prosnya?*

O. Ta drüga Prosnya je etak: Pridí Králesztvo tvoje.

P. *Ka proszimo vo drügoj Prosnyi?*

O. Vu drügoj prosnyi Bogá proszimo:

1. Naj szvojo Sz Mater Czerkev, i miloscse szvoje Králesztvo vö razsirí, i potrdí, vragá, i grejha Kralesztvo pa naj doli potere.

2. Naj Vöro, Vüpanye, i Lü bav vu nász vlije, i ete jákosztí naj vu nami povéksáva.

3. Naj nám po etom 'sitki vu Nebésza dá pridtí.

P. *Kakda je trétya Prosnya?*

O. Trétya Prosnya je etak: Bojdi vola tvoja, kak na Nébi, tak i na zemli.

P. *Ka proszimo vu trétyoj Prosnyi?*

O. Vu trétyoj Prosnyi proszimo Boga:

1. Naj nám szvojo sz. miloscso dá, ká bi nyegovo Bo'sánszko volo na etoj zemli vu vszej prilikaj tak szkrblivo, i dobro volno szpunili, kakkoli Angyelje, i szvéczy vu Nebészkom Králesztvi nyou szpunývavajo.

2. Naj vsze ono milosztivno od nász odvrné; kajkoli bi dopunyávanye nyegove voule zadr'sávati moglo.

c. Od Goszpodnove Molítve stiraj szlejdnyi Prosény.

P. *Kakda je sterta Prosnya?*

O. Strta Prosnya je etak:

Krüha nassega vszakdenésnyega dáj nám,
ga duesz.

P. *Ka proszimo vu strtoj Prosnyi.*

O. Vu strtoj Prosnyi proszimo Bogá:

1. Naj ona dá nám, stera szo na telovno:
i düsevno 'sivlejnye nasse potrejna.

2. Naj drágocso, glád i náj bole grejh,
steroga zobesinszkim tálom tákse kastige na-
szledüjo, milosztivno od nász odvrné.

P. *Kakda je péta Prosnya?*

O. Péta Prosnya je etak: I odpüsztí nám
dügé nassé: kako i mi odpücsamo du'snikom
nassim.

P. *Ka proszimo vu pétoj Prosnyi?*

O. Vu pétoj Prosnyi proszimo Bogá: naj

nám odpüszti grejhe, kak i mi szarczä odpüsz-
timo onim, ki szo nász zbantüvali.

P. *Kakda je sészta Prosnya?*

O. Sészta Prosnya je etak: I ne vpelaj
nász vu szküsávanye.

P. *Ka proszimo vu sésztoj Prosnyi?*

O. Vu sésztoj Prosnyi prošzimo Bogá:
naj vu vrejmeni szküsávanya szvoje pomoucsi
nám ne prekrati, niti naj ne dopüszti, ka bi sze
od szküsávanya obládali.

P. *Od koga sze szküsávamo náj bole?*

O. Naj bole sze szküsávamo od szvejta,
od nassega tejla, tou je; hüdogá po'selejnya,
i od vrága.

P. *Jeli sze császi od Bogá szküsávajo ti pobo-
'sni, i pravicsni?*

O. Ti pobo'sni, i pravicsni sze szküsáva-
jo császi od Bogá, gda najmre pobo'snoszt
nyihovo vardejva.

1. Ali po betégi.

2. Ali po szíromastvi, i po drügi nevouljaj.

P. *Kak je szédma Prosnya?*

O. Szédma Prosnya je etak: Nego oszlou-
bodi nász od hüdogá.

P. *Ka proszimo vu szédmoj Prosnyj?*

O. Vu szédmoj Prosnyj proszimo Bogá:

1. Naj nász náj bole od düsevne hödoube, stera je grejh, oszlobodi, i od grejha kak vrejmenitne, tak i vekivecsne kastige mentüje.

2. Naj nász od vszákoga telovnoga hüdá, od betegov, csi nám na zvelicsanye ne szlü'sijo, obráni.

3. Naj nám miloscsó szvojo p dá: naj vsze nevoule, stere na nász püsztj, z-miro vnimpod násanyem, i sztálni pretrpeti moremo.

P. *Ka vsini eta rejcs Amen?*

O. Amen je 'sidovszka rejcs, i vsini teli-ko liki: náj bode: ali bode.

§. 3. Od Angyelszkoga Pozdrávlanya.

P. *Kakso Molítev molijo zobcsinszkim tálom Katolitsánszki Krsztsanye taki za Ocsa nassom?*

O. Katolitsánszki Krsztsánye taki za Ocsa nassom zobcsinszkim tálom molijo Angyelszko Pozdrávlanye.

P. *Ka je Angyelszko Pozdrávlanye?*

O. Angyelszko Pozdrávlanye je Molítev, z-sterov náj bole Blá'seno Diviczó Mario, Bo'so Mater, ober vszej Angyelov, i Szvéczov postüjemo, i na pomoucs zezávamo.

P. Kakda je Angyelszko Pozdrávlanye?

O. Angyelszko Pozdrávlanye je etak:

Zdrava bojdi Maria, miloscse puna; Goszpon je sztebcm! blagoszlovlena szi ti med 'Senámi, i blagoszlovlén je szád tvojeqa telja Jezus. Szvéta María, Mati Bo'sa, moli za nász grejsnike zdaj, i vu vöri nasse szmrtn. Amen.

P. Zakaj právimo: Szvéta Maria, Mati Bo'sa?

O. Právimo: Sz. María Mati Bo'sa:

1. Ár je Blá'sena Divicza María porodila Krisztussa Jezussa, kí je isztinszki Boug.

2. Ár tou Imé vüpanye, ino troust pobüdi vu nami, ka nyé prosnyou Boug poszlihne.

P. Gda postüje Katolitsánszka Sz. Mati Czérkev Blá'seno D. Mario náj bole z-Angyelszkim Pozdrávlanyem?

O. Katolitsánszka Szvéta Mati Czérkev postüje Blá'seno Diviczo Mario náj bole z-Angyelszkim Pozdrávlányem vgojdnó, opoudné ino vecsér, gda najmre k molitvi dá zvoniti.

P. *Od koj szí moremo miszliti pod zvonye-
nyom?*

O. Pod zvonyenyom ponízno, i z-hválodá-
vanyem szí moremo miszliti od Sziná Bo'sega
Tejla oblecsenya.

III. Glávni Tao.

Od Lübéznoszi.

I. Rázlocsek.

Ka je Krsztsánszka Lübéznoszt.

P. *Ka vcsini po Krsztsánszkom lübiti.*

O. Po Krsztsánszkom lübiti vcsini, Bogá kakti náj vékso dobrouto szamo za szébe; bli'snyega pa za Bogá volo lübiti, za Bogá vsze zradosztyom vcsiniti, ka je zapovedao.

P. *Jeli moremo escse, i za driigoga nadigávajoucsega zroka Bogá lübiti.*

O. Escse i záto lübiti moremo Bogá, ka je k-nám prevecs dober.

P. *Kakda moremo lübiti Bogá?*

O. Boga lübiti moremo ober vszega z-

czejloga szrczá, z-czejle düse, z-czejle pámeti,
i zevsze moucsi nasse.

P. *Ka vcsiní Bogá ober vszega lübiti?*

O. Bogá ober vszega lübiti vcsiní: Bogá ober vsze sztvorjene sztvári visse dr'zati, i od vszega onoga, ka bi nám lejpo, i drágo moglo biti, za vékse postüvati.

P. *Koga právimo bli'snyega?*

O. Bli'snyega právimo vszákoga csloveka ali nám je priáteo, ali nepriáteo.

P. *Ka vcsini bli'snyega lübiti?*

O. Bli'snyega lübiti vcsiní: K-nyemi z-dobrov voulov biti, i ono csiniti, ka je nyemi drágo, i potrejbno: nikaj pa táksega nej csiniti, ka bi nyemi prouti vouli, ali na kvár moglo biti.

P. *Jeli je potrejbna Krsztsanszka lübav?*

O. Krsztsánszka lübav je tak potrejna, ka niscse, ki szpámetyom láda, brezi lübavi nemre vekivecsnoga 'sitka zaboditi.

P. *Po kom szká'semo Bougi, i bli'snyemi nassemi nasso lübav?*

O. K-Bougi, i bli'snyemi nassemi szká'semo lübav nasso po zdr'sávanyi Deszétere zapouvidi.

II. Rázlocsek.

Od Deszétere Bo'ze zapouvidi po prejk.

P. *Stere szo deszétere Bo'se zapouvidi?*

Deszétere Bo'se zapouvidi szo ete naszle-
düvajouse :

I. Jasz szam Goszpodin Boug tvoj, nemaj
tühi Bogouv pred menov. Ne napravláj szí
zrejzani kejpov, ka bi nyé molo.

II. Tvojega Goszpodna Bogá Iména za-
mán, gori ne vzemi.

III. Szpoumenisze, da Szvétke poszvetis.

IV. Postü Ocsó tvojega, i Mater tvójo ;
da bos dugo 'sív na zemli, stero Goszpodin
Boug tvoj dá tébi.

V. Ne mouri.

VI. Ne praznújh.

VII. Ne kradni.

VIII. Ne gúcsi Krivoga Szvedocsánsztva
pruti tvojemi bli'snyemi.

IX. Ne po'seli tvojega bli'snyega zsené.

X. Ne po'seli tvojega bli'snyega hi'se, ni
polá, ni szlugo, ni szlü'sbenicze, ni gyün-
cza, ni szomára, ni nikaj, ka je nyegovo. —
Amen.

P. *Po kom, i komi je dao Boug ete deszétér
zapouvidi.*

O. Boug je deszétère zapouvidi na Sinaj
szkom brejgi po Moy'zesi dáo Izraelszkomi
lüsztvi, gda je najmre eto v-püsztni bilou po
szvojem z-Egyptoma vö szpelanyi.

P. *Jeli more Cslovik zdr'sati deszétère Bo'se
zapouvidi?*

O. Deszétère Bo'se zapouvidi more Cslo-
vik zdr'sati; ár Boug vszakomi dá k-tomi mi-
loseso.

P. *Ka zdr'sávajo v-szebi deszétère Bo'se zapou-
vidi?*

O. Tri prve zapouvidi k-Bougi nasse du's-
noszti zdr'sávajo v-szebi; te drüge szedmére
zapouvidi pa k-blisnyemi nassemi du'snoszti
nasse.

P. *Gde sze nájde deszétère zapouvidi krátka
Summa vküp prikapsena?*

O. Deszétère zapouvidi krátka Summa
vküp prikapsena sze nájde vu dvöj zapou-
vidaj lübéznoszti.

P. *Stera je lübéznoszti prva zapouvid?*

O. Lübéznoszti prva zapouvid je eta:
Lübi tvojege Goszpodna Bogá z-czejloga

szrczá tvojega, z-czejle düse tvoje, zevsze pá-
meti, i zevsze moucsi tvoje.

P. *Stera je lübéznoshti drüga zapouvid?*

O. Lübéznoshti drüga zapouvid je eta:
Lübi bli'snyega tvojega, liki szamoga tebé.

P. *Kakda je rasztolmacso Krisztus od lübézno-
shti bli'snyega zapouvid?*

O. Krisztus je od lübéznoshti bli'snyega
zapouvid etak rasztolmacso. Vsza, stera scsé-
te, ka bi vám csinili lidjé, i ví vsinte nyim;
ár je tou, ka Právda, i Proczke vsiyo.

P. *Ka moremo vpamet vzéti pri vszáksoj za-
pouvidi?*

O. Pri vszáksoj zepouvidi moremo vpa-
met vzéti, ka vszáka nika zapovidáva, i nika
prepovidáva.

III. Rázlocsek.

Od Deszétere Bo'se zapouvidi poszebi.

§. 1. Od trej prvi zapouvid, vu Steri sze
k-Bougi nasse dü'snosti zdr'sávajo.

P. *Ka sze zapouvidáva pó prvoj zapouvidi?*

O. Po prvoj zapouvidi, sze zapovidáva,
naj v-ednom Bougi vörjemo, nyega molimo,
v-nyem sze vüpamo, i nyega lübimo.

P. *Ka sze prepovidáva po prvoj zapouvidi?*

O. Po prvoj zapouvidi sze prepovidáva, nevörnoszt, Bolvánsztvo, i Krivovörsztvo, Krivo proroküványe Czomprnija, vujvicsüvanye; proti Bougi odürjávanye, vdvojnoszt szpadnenyé; vezáganye, i vu Bo'soj milosci szlejpo vüpanye.

P. *Jeli sze protivi Sz-pervov zapouvidjov, ka Angyele, i Szvécze postüjemo, i na pomoucs zezávamo?*

O. Ne protivi sze Sz-prvov zapouvidjov; nego je dobro, i hasznovito, ka Angyele, i Szvécze postüjemo, i ina pomoucs zezávamo.

P. *Zakaj zezávajo na pomoucs Katolitsánszki Krsztsánye Angyele?*

O. Katolitsánszki Krsztsánye na pomoucs zezávajo Angyele; ár szo Angyelje na obrambo lüdém odlocseni; ár lidí lübijó na zvelicsanye nyihovo szkrb noszijo, za nyé sze molijo; i da napresztanoma vidijo Bogá: nesztanoma i pred nyega neszéjo lüdih molitve.

P. *Zakaj zezávajo na pomoucs Katolitsánszki Krsztsanye i Szvécze?*

P. Katolitsánszko Krsztsanye na pomoucs

zezávajo i Szvéczé; nej ka bi oni szvoje moucsi nám mogli pomágati; nego, ár szo Bo'si priateľje, i Bougi sze za lüdi molijo.

P. Ka sze vu Katolitsánszkój Sz. Materi Czérkvi Kejpi der'sijo, ino sze postüjejo, jeli sze ne protiví Sz-prvov Bo'sov zapouvidjov, stera prepovidáva Kejpov nápravo?

O. Ka sze vu Katolitsánszkój Sz. Materi Czérkvi Kejpovje dr'sijo, i postüjejo, nikak sze ne protiví Sz-prvov Bo'sov zapouvidjov; ár tá prepovidáva szamo Kejpov napravo, ka bi nye molili.

P. Kakda, i za kaj postüjejo Katolitsánszki Krsztsanye Kejpe?

O. Katolitsánszki Krsztsanye postüjejo kejpe; ár tej nika táksega ká'sejo, ka je postüványa vrejdno, kakti, ali stero Bo'sánszko Persono, ali Bla'seno Diviczo, ali steroga Angyela, ali Szvéczá, Postenyé sze pa ne ravna naszám Kejp, nego na tou stero, on znamenüje.

P. Ka sze prepovidáva po drügoj zapouvidi?

O. Po drügoj zapouvidi sze prepovidáva Iména Bo'sega ospotanye.

P. *Kakda sze ospota Imé Bo'se?*

O. Imé Bo'se sze ospota.

1. Po vszákóm grejhi.

2. Náj bole po pszüji; gda od Bogá, od právoga Vadlíványa, i od nyegovi Szveczov spotlivo gucsimo.

3. Gda brezi potrejbcsine, ali czilou krivo priszégamo.

4. Gda Bougi vesinyene oblübe nasse prelomimo.

4. Gda Imé Bo'se zvün potrejbcsine, i brezi vszega postenyá imenüjemo.

6. Gda Bo'so Rejes na krivo obrácsamo, ali 'snyouv hüdou 'sivémo.

P. *Ka sze zapouvidáva po drügoj zapouvidi?*

O. Po drügoj zapouvidi sze zapovidáva naj sze Bo'se Imé poszveti, i dosztojním tálom sze postüje.

P. *Kaksze poszveti, ino postüje dosztojním tálom Imé Bo'se?*

O. 1. Csi Bogá batrivno pred vszejm szvejtóm vadlüjemo.

2. Csi od Bogá vu düsevni, i telovni nassi potrejbcsinaj pomoucs proszimo.

3. Csi vu právdenoj priszegi Bogá na szvedovszstvo zovémo na potrdjenyé kákséga dugovánýa.

4. Csi Bougi vcsinyene nasse oblübe zdr'simo.

5. Csi Rejcs Bo'so szkrblivo, i pobo'sno poszläsamo.

6. Csi vsza na Iména Bo'sega hválo, i diko csinimo; ali Bougi gori aldüjemo.

P. *Ka sze zapovidáva po trétyoj zapouvidi?*

O. Po trétyoj zapouvidi sze zapovidáva, naj v-Nedelo, stera je 'se od Apostolszkoga vrejmena máo na szpominanye Krisztusovoga gori sztanejnya, nám na Szvétek dána od vszákoga dela pocsivamo, i vu pobo'sni delaj sze gyedrnimo.

P. *Ka sze prepovidáva po trétyoj zapouvidi?*

O. Po trétyoj zapouvidi sze prepovidáva:

1. Vszáko szlü'sbeno nepotrebno, i brezi právdénoga dopüscsenya delo.

2. Vszákse drüge oupravicze, stere bi prouti szvesztvi etoga dnéva mogle biti, ali bi toga poszvecsenyé mogle zagatiti.

§. 2. Od ti szlejdnyi szedem zapouvid. stere k-blisnyemi nassimi nasse du'snosti v-sze-bi zdr'sávajo.

P. *Ka sze zapovidáva po strtoj zapouvidi?*

O. Po strtoj zapouvidi sze náj bole za-

povidáva, naj Decza szvoje roditele lübi, postüje, nyim szlüsü, i vu vszem, ka sze z-Bo'si-mi zapouvidami ne protivi, pokorna bode; vu düsevni, i telovni potrejbcsinaj naj nyim na pomoucs bode, i za nyé moli.

P. *Ka sze prepovidáva po strtoj zapouvidi?*

O. Po strtoj zapouvidi sze prepovidáva; roditele nej bougati, nyé odürjávati, zavresti, ospotávati, pszüvati, ali preklinyati, nyé vu potrejbcsini osztaviti, ali nyim skouditi.

P. *Ka sze obejcse deczi, stera eto zapouvid zdr'si?*

O. Deczi, stera eto zapouvid zdr'si, sze obejcse dügi 'sitek, i vsze dobro.

P. *Ka sze more bojati ona decza, stera té zapouvidi ne zdr'si?*

O. Decza, stera té zapouvidi ne zdr'si, more sze bojati vrejmenitni, vekivecsni trdi kastig.

P. *Jeli sze dosztájo i drügi strta zapouvid zvün deczé, i roditelov?*

O. Strta zapouvid zvün deczé, i roditelov dosztája sze vszej oni steri szo zkaksté tá-lom vu drügoga ládanyi, i tejh vszejh Czerk-veni, i szveczki Voditelov, Vládznikov, i Vu-

csitelov; escse i oni, steri szo na sztaroszt, ali plemenitoszt gledoucs postenyá vrejdni.

P. *Ka szo du'sni podlo'sánczi szvojm Voditelom, i Vládnikom?*

O. Podlo'sánczi szo du'sni szvojm Voditelom, i Vládnikom sztejm, naj rávno bodo sztáksim szrezom knyim, szkásim decza kszvojm roditelom. Na vékse, ka sze deczi zapovidáva, ali prepovidáva na roditela gledcs, i podlosánczom sze zápovidáva, ali prepovidáva na Voditele gledoucs.

P. *Ka sze prepovidáva po pétoj zapouvidi?*

O. Po pétoj zapouvidi sze prepovidáva, naj niti drugoga, ni nász ne morímo, ali vra-
zímó.

P. *Ka sze escse prepovidáva po pétoj zapouvidi?*

O. Po pétoj zapouvidi sze prepovidáva i szrd, odürjávanye, szpáka, i bli'snyega nas-sega kaksté zbantüványe.

P. *Ka sze zapovidáva po pétoj zapouvidi?*

O. Po pétoj zapouvidi sze zapovidáva:
1. Naj vszejmi mér, i z-lo'snoszt zdr'símó;
i z-onimi tüdi, steri szo nász zbantüvali.
2. Naj vszejm dobro példo dámo.

3. Naj bli'snyemi z-düsevnm, i telovnim dobrim szlü'simo.

P. *Ka sze prepovidáva vo sésztój zapouvidi?*

O. Po sésztój zapouvidi sze prepovidávajo vsza hotliva csinejnya, neszrame'slivo nosejnye i necsiszta rejes: vszáksa pouleg voule naszladnoszt vu necsiszti mislejnyai, vsza nesznáj'sna po'seiejnya, i vsze, ka na hotlivoszt more pobüditi.

P. *Ka pobüdjáva na hotlivoszt?*

O. Na hotlivoszt pobüdjáva neszrame'slivoszt vu gvani. manyükivanye, obloszüjnoszt vu jejsztvini, i pítvini: jako szlobodno tiváristvo z-drügoga szpola personami: nevarvanye ouesi; i nesznáj'sui Knig stejnye.

P. *Ka sze zapovidáva po sésztój zapouvidi?*

O. Po szésztój zapouvidi sze zapovidáva, naj sze vu tejlí nassem, v-düsi, mislejnyi govorzejnyi, i csinejnyi csiszto, i szrame'slivo dr'simo, i ka na necsisztouco pobüdjáva, náj bole lagoje prilike naj sze ogiblemo.

P. *Ka sze prepovidáva po szédmoj zapouvidi?*

O. Po szédmoj zapouvidi sze prepovidáva tatija; pri meri, i vágaj krivicza, lüczkoga blága, i nájema zadr'sávanye; u'sura, i bli's-

nyega nassega vszáke féle kvár, ali vu blági nyegovom, ali v-drügom stero sze nyega po praviczí dosztája.

P. *Ka sze zapovidáva po szédmoj zapouvidí?*

O. Po szédmoj zapouvidi sze zapovidáva, naj vszákomi Cslovéki nyegovo nihámo; ka szmo du'sni, plácsamo; i na stero szmo zavézani, vcsinímo; naj vzéto blágo nezáj porvrnémo, i vcsinyeni kvár na meszto posztávimo.

P. *Ka sze prepovidáva po ouszmoj zapouvidi?*

O. Po oszmoj zapouvidi sze prepovidáva krívo szvedosztvo, i krivicsna to'sba, vszáka lá's potrejbna escese, i 'sálna lá's, vszáko ospotávanye, ogrizávanye, jálna menesa, szlejpa szoudba, i pri'septávanye.

P. *Ka sze zapovidáva po ouszmoj zapouvidi?*

O. Po ouszmoj zapouvidi sze zapovidáva pravicza, i zrejloszt vu guesi, i csinejnyi; nassega bli'snyega dobroga iména zagovárjanye, ogrizávanya, i razlácsanya nazáj potégnyé.

P. *Ka prepovidávata dvej szlejdnyi zapouvidi?*

O. Dvej szlejdnyi zapouvidi prepovidáva, vata onih po'selejnye, stera szo lüczka.

P. *Ka sze zapovidáva po dvöj szlejdnyi zapouvidaj?*

O. Po dvöj szlejdnyi zapouvidaj sze zapovidáva szarczä csisztoucsa, hüdi náklonoszt márjanye, náj bole, da, ka je lüczko, ono ne po'selejmo.

P. *Zakaj je vrgao Boug nassa mislejnya, i po'selejnya pod právdo?*

O. Boug je pod právdo vrgao nassa mislejnya, i po'selejnya, ka bi pokázao:

1. Ka je Goszpoud nassi szarcz.

2. Ka pred nyim nikaj nega szkritoga, escse, niti tiszto, ka vu nassi szarcz. szkriwnoszti jeszte.

3. Ka je nyegova právda plemenitejsa od vsze Cslovecse právde, stera szamo vinejsnya csin ejnya, nej pa inotrejsnye náklonosz ravnati more.

4. Ka je na vö zscsiscsenyé grejha potrejbnö, vu zacsétki nyegovom takiga, steri je nej drügo, neg hüdo nadigávanye, zadáviti.

P. *Ka sze vcsímo z-dvöj szlejdnyi zapouvid?*

O. Z-dvöj szlejdnyi zapouvid sze tou vcsímo, naj Krsztsánszke nasse du'snoszti nej szamo zvünejnyim tálom dopunímo, nego i znotrejsnyim tálom, tou je: naj mámo volo

vsza z-dobroga szrcza ali csiniti, ka sze zapovidáva; ali osztaviti, ka sze prepovidáva.

P. *Ka je obecsao Boug onim, ki nyegove zapouvidi zdr'sijo.*

O. Boug je onim, ki nyegove zapouvidi zdr'sijo, vekivecsni 'sítek, i na etom szvejtí rázlocsne dári obecsao.

IV. Rázlocsek.

Od Szvéte Materé Czérkvi zapouvid po preik :

P. *Jeli szmo du'sni Szvéte Materé Czérkvi zapouvidi zdr'sati?*

O. Du'sni szmo Szvéte Materé Czérkvi zapouvidi zdr'sáti.

1. Ár strta Bo'sa zapouvid zave'süje nász na tou, naj tak Czérkvenim, kak szveczkim Poglavárom pokorni bomo.

2. Ár Krisztus, nas Bo'sanszki Právdenik vu Evangeliomi je ocsiveszno zapovedao, naj szvéto Mater Czérkev poszlüsamo.

P. *Keliko zapouvid má Sz. Mati Czérkev, stere náj bole, i zdr'sati moremo?*

O. Pét zapouvid má Sz. Mati Czérkev, stere náj bole znati, i zdr'sati moremo, náj mre :

I. Od Szvéte Matere Czerkvi nasztávlene, i prepovejdane Szvétke poszvėti.

II. Vszáki Szvétek Sz. Messo pobo'sno poszlüsaj.

III. Prepovejdane posztne dnéve obdr'sávaj, ino sze od níke jejsztvine zdr'sávaj.

IV. Grejhe tvoje vszako leto pouleg Szvéte Materé Czerkvi právde tvojemi lasztivnomiczspovedniki vadlűj, i náj menye ednouk okoli vűzma Oltárszki Szvesztvo k-tebi primi.

V. Prepovejdane dní gosztűvanya ne szlű'si.

V. Rázlocsek.

Od Sz. Materé Czerkvi zapouvid poszebi.

§. 1. Od Szvéte Materé Czerkvi dvőj prvi zapouvid.

A. Szvéte Materé Czerkvi prva zapouvid:

Od Szvéte Materé Czerkvi násztávlene, i prepovejdane szvétke poszvėti.

P. *Ka zadouvidáva Szvéta Mati Czerkev po prvoj zapouvidi?*

O. Po prvoj zapouvidi zapovidáva Szvéta Mati Czerkev, naj nej szamo Nedelne nego i drűge nasztávlene Szvétesnye Dnéve zdr-

'simo, i poszvetimo; naszledüvájoucsim tálom i po szvétkaj delo tá nihámo, ne delamo; nego sze vu pobo'sni delaj trdímo.

P. *Ka prepovidáva Szvéti Mati Czérkev po prvoj zapouvidi?*

O. Szvéta Mati Czérkev po prvoj zapouvidi prepovidáva po Szvétkaj vsze ono, ka je po Nedelaj prepovejdano, nájmre:

1. Szlü'secko nepotrejbno, i brezi právdenoga dopüscsenyá delo: stero delo kak po Nedelaj, tak i po szvetkaj na czejli dén je prepovejdano.

2. Tákse oupravicze, ali pomüdejnya stera szo prouti szvesztvi etoga dneva, ali toga poszvecsenyc gátijo.

B. Szvéte Materé Czérkvi drüga zapouvid :

Vszaki Szvétek Szvéto Messo pobo'sno poszlüsaj.

P. *Ka sze zapovidáoa vu drügoj zapouvidi szvéte Materé Czérkvi?*

O. Vu szvéte Materé Czérkvi drügoj zapouvidi sze zapovidáva, naj po Nedelaj, i Szvétkaj szvéto Messo z-czelja, i pobo'sno poszlüsamo.

P. *Ka moremo escse csüiniti, naj Nedele, i Szvétke pouleg nakányanya szvéte Materé Czérkvi szvéto zdr'simo?*

O. Naj Nedele, i Szvétke pouleg nakányanya szvéte Materé Czérkvi szvéto zdr'simo, zviin Szvéte Messe i Predgo z-merkanyem moremo poszlüsati; szpovedati sze, i precisztiti. Pobo'sne Knige steti, k-vecserásnyoj Bo'soj szlü'sbi prisztoupiti, i v-drügi dobri delaj on dén szprevájati.

P. *Ka sze prepovidáva vu drügoj zapouvidi Szvéte Materé Czérkvi?*

O. Vu drügoj zapouvidi Szvéte Materé Czérkvi sze prepovidáva naj bole vu Nedelnoj, i Szvétesnyoj Bo'soj szlü'sbi vtráglivoszt, kakti:

1. Csi Messe z-czejla, ali pobo'sno ne poszlüsamo, ali sci k-Predgi rejtko prisztou pimo.

2. Csi na Bo'so szlü'sbo zapovejdano, vrejmen szprevájamo z jejsztvinov, pitvinov-zmejnov, z-drüгим pomüdejnyem. stera szpotrejbnim tálom od Bo'se szlü'sbe csloveka zadr'sávajo.

I. Od Szvéte Messe.

a. Ka je Szvéta Messa, i od onoga, ka szév-nyej szkoncsáva.

P. *Ka je Szvéta Messa?*

O. Szvéta Messa je Nouvoga Testamentoma brezi krvnoga prelájánya Áldov, nepresztáno szpominánya známénye onoga krvnoga Áldova, steroga je Krisztus Jezus na kri'snom drevji zvr'so.

P. *Sto je naosztavo Szveté Messe Áldov?*

O. Szvéte Messe Áldov je naosztavo Krisztus Jezus na szkrádnyoj Vecsérji.

P. *Kakda je naosztavo Krisztus Jezus Szvéte Messe Áldov?*

O. 1. Krisztus Jezus je vzéo Krüh, i Pehár^z-Vinom.

2. Blagoszlove je obouje, i ober Krüha je pravo: Eto je moje Tejlo; ober Pehára pa: Ete Pehár je Nouvi Testamentom vu mojoj Krvi.

3. Dáo je obouje nazoucsi bodoucsim Aposztolom, naj vzemejo.

4. I zapovedao je: Eto esinte na moje szpominánye.

P. *Sto szká'süje notri vu Katolítsánszkoj Materi
Czérkvi Ssvéte Messe Áldov?*

O. Vu Szvétoj Messi zneviducsim talom
notri szka'süje szamoga szebé Krisztus Jezus
za nász szvojemi Nebeszkomí Ocsi; zvidou-
csim tálom pa ete Áldov áldüje Pop.

P. *Zakaj áldüje Pop Szvéte Messe Áldov?*

O. Szvéte Messe Áldov áldüje Pop:

1. Naj sze po nyem Bo'se ober vszej ví-
sesnye Goszposztvo, ino zmo'snoszt vö szká'se

2. Naj sze Bougi za vsze dobra csinejnja
hvála dáje.

3. Naj sze zgrejhi zbantüvani Boug vtisa.

4. Naj sze od Bogá vsze one miloscse,
stere szo nám potrejbne, zadobijo.

P. *Komí sze notri szká'süje Szvéte Messe Áldov?*

O. Szvéte Messe Áldov sze notri szka-
'süje Bougi, i szamo li nyemi sze more pri-
kázati.

P. *Za koga sze notri szka'süje Szvéte Messe
Áldov?*

O. Szvéte Messe Áldov sze notri szka-
'süje po Popi zá sive, i za mrtve.

b. Kak sze more Szvéta Messa poszlü-
sati.

P. *Kakda more Szvéto Mezso poszlišati cslovik?*

O. Szvéto Messo czejlo more cslovik poszlišati, nyé niksega glávnoga tála szám hotécs nej zamüditi; nej je zadozsza li nazoucsi biti, gda sze sze szli'si nego:

1. Z-merkanyem. 2. Posteno ino. 3. pobo'sno more nyou poszlišati.

P. *Steri szo Szvéte Messe Glávvi Tali?*

O. Szvéte Messe Glávni Tali szo: Evangeliom. Ádlüvanye, Podigávanye Goszpodna, i Precsiscsavanye.

P. *Ka moremo csiniti pod Evangelio ma stejnyom?*

O. Pod stejnyom Evangelio ma moremo sze szpomenouti, ka je nassa du'snoszti, Evangeliom szko praviczó, i Návuke szpoznati, i znati; pred vszejm szvejtóm vadlüvati, nyé brániti, i pouleg nyih'siveti.

P. *Ka moremo pod Áldüványom csiniti?*

O. Pod Áldüványom vküp moremo prikapsiti nasse nakánya nye Sz. Poposzkim naminyáványom, i nász Bougi gori áldüvati.

P. *Ka moremo pod Goszpodna poligáványom csiniti?*

O. Pod podigáványom Goszpodna Kriisztussa Jezussa, pod Krüsnim, i Vinszkim

kejpom moremo moliti. gda sze v'prszí bijemo, moremo vadlívati, ka szo nassi grejhi zrok Krisztussove szmrí, moremo grejhe nasse posalívati, na Vöro, Vüpanye, i Lübéznoszt sze pobüdi.

P. *Ka moremo pod Precsiscávanyom Popa csiniti?*

O. Pod Precsiscávanyom Popa, csi sze zaisztino ne precsiscavamo, ono z-dühovnim tálom moremo csiniti, teu je: na gorécse 'selejnye moremo sze pobüdi, da bi mogli vu etom Oltárszkom Szvesztvi tálniczke biti.

II. Od Prejdg.

P. *Ka Szlisi escse k-Bo'soj szlü'sbi?*

O. Predga, i Rejsi Bo'se poszlüsanye tüdi szlisi k-Bo'soj szlü'sbi.

P. *Zakaj je potrejbno poszlüsati predge?*

O. Predge je poszlüsati potrejbno:

1. Ár vu predgaj Bo'sa Rejs sze pred nász dáva, i tolmacsi.

2. Ár krouto malo lüdi Vöre Návuke dobro, i popolnoma zná; ár [vnougi vu mladoszti, niti jáko dugo, niti sz-potrejbnim merkanyem ne poszlüsajo Návuka, v-sterom Vö-

re, i Jákoszt Vcsenyá obilnej sze pred nász dávajo.

P. *Ka more on csiñiti, ki z-Prejdgé haszek scsé vzéti?*

O. Ki z-Prejdgé haszek scsé vzéti:

1. Brezi szmoucsenyá pémeti, i z-merka-nyem naj poszlüsa.

2. Ono, ka sze právi, naj na szé vzeme i na drüge naj ne obrácsa.

3. Naszlejdnýe zmocsnov voulov, i nami-nyávanyom naj bode, ka de Predgara Návuk naszledüvao.

§. 2. Od Szvéte Materé Czérkvi trej szlej-dnyi zapouvid.

C. Szvéte Materé Czérkvi trétya zapouvid:

Prepovejdane posztne Duéve obdr'svaj, ino sze od nike jejsztvine zdr'sávaj.

P. *Ka zayovidáva Szvéte Materé Czérkvi trétya zapouvid?*

O. Szvéte Materé Czérkvi trétya zapou-vid zapovidáva, naj sze od meszá jejsztvine v-Pétek, i v-Szoboto; i drüge nasztávlene po-sztne dnéve pa z-mlejka, i z-bilicz vszáke féle hráne zdr'sávamo, (csi sz-tejmi 'sivlejnym ne bi dopüsztila kaksza obsinszka notri vzéta

návada, kak je na vékse vu Némszkoga Czesarsztva Dr'sányaj, i vu nassoj Králevcsini na vküpe notri vzéta návada.)

P. *Jelije sze czilou szpuni Sz. Materé Czérkvi trétya zapouvid, csi li szamo od te prepovedane jejsztvine sze zdr'sávamo?*

O. Naj czilou szpunimo Sz. Materé Czérkvi trétyo zapouvid, prepovedane posztne dni i od drügoga sze moremo zdr'sávati, nájmre drügoga do szitoszti jela.

D. Szvéte Materé Czérkvi strta zapouvid.

Grejhe tvoje vszako leto pouleg szvéte Materé Czérkvi právde tvojemi lasztivnomic szpovednike vadlűj, i náj menye ednouk okoli Vűzma Oltárszka Szvesztvo k-tebi primi.

P. *Ka zapovidáva Sz. Materé Czérkvi strta zapouvid?*

O. Szvéte Materé Czérkvi strta zapouvid zapovidáva, naj vszako leto náj menye ednouk z-grejhov nassi sze szpovejmo, i okoli Vűzma Óltárszko Szvesztvo k-nám primemo.

E. Szvéte Materé Czérkvi péta zapouvid

Prepovedane dni Gosztűvanya ne szlű'si.

P. *Ka sze prepovidáva vu 2zvéte Materé Czérkvi
pétoj zapouvidi?*

O. Vu Sz. Materé Czérkvi petoj zapouvidi sze prepovidáva Gosztüványe od Ádvenszke prve Nedele do Tréj Králov, i od Pepeonicze do prve Nedele po Vüzmi.

IV. Glávni Táo.

Od Szvéte Szakramentomov, tou je Szvesztv.

I. Rázlocsek.

Od Szvesztv po prejk.

P. *Ka je Szvesztvo?*

O. Szvesztvo je vidoucse znaménye nevidoucse miloscse, stero je od Goszpodna Kriisztussa na nasse pozvecsenyé nasztávleno.

P. *Kakda sze poszvetimo po Szvesztváj?*

O. Po Szvesztváj sze poszvetimo, gda níka med nyimi po prejk nám pripravijo poszvecsenyá miloscso, i Szpravicsanye; drüga pa eto miloscso vu nami ponávlajo.

P. *Po steri Szvesztváj vmememo po prejk pozvecsenyá mílocso, i zpravicsanye?*

O. Pozvecsenyá miloscso, i szpravicsanye vmememo po prejk po Sz. Krszti, i Pokouri.

P. *Od koga szo vselá Szvesztvá szvojega csüdnoga dela moucc?*

O. Szvesztva szvojega csüdnoga dela moucs azo vselá od Krisztussa Jezussa szvojega Nasztavitela.

P. *Keliko je szvesztv, i kak sze imeniüjejo?*

O. Szvesztv je szedem, i etak sze imeniüjejo:

I. Krszt.

II. Potrdjený.

III. Oltárszko Szvesztvo.

IV. Pokoura.

V. Szlejdnye Mázanye.

VI. Czérkveni Réd.

VIr. Hi'sni zákon.

II. Rázlocsek.

Od Szvesztv poszebi.

§. 1. Od Krszta.

P. *Ka je Krszt?*

O. Krszt je prvo, i náj potrejbnejse Szvesztvo, vu sterom sze Cslovik po vodi, i Bo'soj Rejesi od Poprijétyá grejha, i od drügi Djányá grejho, csi je v-nike pred Krsztom szpadno, vö csiszti, i vu Krisztusi, kakti edno nouvo

sztvorjenyé sze na 'sitek vekivecsni znouvics porodi, imo sze poszveti.

Zakaj sze zové Krszt prvo Szvesztvo ?

O. Krszt sze zové prvo Szvesztvo ; ár sze je prvle potrejbno nám okrsztiti, liki drügo Szvesztvo gori moremo vzéti.

P. Zakaj sze zové Krszt náj potrejbnejse Szvesztvo ?

O. Krszt sze náj potrejbnejse szvesztvo zové ; ár sze brezi Krszta niscse nemre zvelicsati, escse niti mála decza.

P. Kákso moacs má Krszt ?

O. Krszt eto moucs má :

2. Ka poprijétnoga grejha, i vszejh drügih pred Krsztom vesinyenih grejhov, i vszejh vremenitnih, i vekivecsnih kastig odpüscsenyé pripraví.

2. Ka aze düsa nassa vu Krszti Sz-poszvecsenyá miloscsov napuni, po steroj sze szpravicsamo, za Bo'so e sziní sze, i za örocni-ke vekivecsnoga 'sitka posztávimo.

3. Ka oni, ki sze okrsztijo, notri sztoupijo vu szvéto Mater Czérkov, i nyé Kotrige posztanejo.

4. Ka doli nezbriszano znaménye vu okrsztsenoga düso pritiszne, za volo steroga ni-

scse nemre vecskrát od ednouk zaisztino, i brezi szmrtnoga grejha krszta gori vzéti.

P. *Sto szlobodno Krsztsáva?*

O. Vu potrejbesini vszaki cslovik szlobodno krsztsáva; zvün té pa szamo Püspeczke, i Dühovni Pasztérje morejo krsztsavati, z-sterih dopuscenyom, i drügi poszvecseni Popevje, ali i Diakonuske lejko krsztsávajo.

P. *Ka more on csiníti, ki krszti?*

O. *Ki krszti:*

1. Naj má nakányanye, ka pouleg nastávlenyá Krisztussá Jezussa sesé krsztiti.

2. Toga k'krszti prinessenoga naj polijé z-naturalskov vodouvi

3. Vu lejevanyi navküpe naj právi: Jasz te Krsztim vu Iméni Ocsé, i Sziná, i Szvétoga Düha.

P. *Kákxa du'snoszt je krsztnoga Ocsé, i Materé?*

O. Krsztnoga Ocsé, i Materé du'snoszt je, one, stere szo na krszti dr'sali, csi roditelje ali merjéjo, ali szo manyi, na Krsztsánszko Vöro vesiti; z-drüge sztráni sze pa prepovidáva krsztnomi Ocsi, i Materi, z-tisztimi, stere szo na Krszti dr'sali, ali' snyihovimi roditelmi vu hí'sni zákon sztoupiti; ar za volo dü-

hovnoga priateľstva pouleg nasztávlenyá Szvéte Materé Czérkvi med povejdanimi personami hi'sni zákon nemre sztáti.

§. 2. Od Potrdjenyá.

P. Ka je potrdjenyé?

O. Potrdjenyé je Szvesztvo, vu sterom okrsztseni cslovik po poszvecsenom Olli, i Bo'soj rejesi od Sz. Dühá vu szvéti miloscšaj sze potrdi, naj Vöro sztálno vadlúje, i poulegnyé 'sivé.

P. Kákso moucs má Potrdjenyé?

O. Potrdjenyé nám szprávi poszvecsenyá miloscse ponávlanye, i navküpe szvojo lasztivno miloscso, naj okrsztseni cslovik sztálno szvojo Vöro vadlúje, i poulegnyé 'sivé: i doli nezbriszano znaménye tüdi pritiszne v-csloveka düso, za volo steroga od ednouk vecskrát niscse nemore sze potrditi.

P. Kakda sze more on pripraviti, ki potrdjenyé zvrejdnim tálom scsé gori prijéti?

O. Ki Potrdjenyé scsé z-vrejdnim tálom gori prijéti, naj bole ti odrasceni, vu Vöri, i vu onom, ka k-tomi szvesztvi szlísi, dobro zevecseni, i vu Bo'soj miloscšaj naj bodo; navküpe i po molitvaj, i dobri dejl ponávlanyi naj sze k-nyemi pripravlajo.

P. *Jeli sze odebérájo tüdi k-Potrdjávanyi Botri i Botre?*

O. K-Potrdjávanyi sze tüdi odebérájo Botri, i Botre. Med etimi, i med tim potrdjenim; kakti i med toga roditelmi, za volo dühovnoga priátelsztva niksi hi'sni zákon nemre sztáti.

§. 8. Od Oltárszkoga Szvesztva,

P. *Ka je Oltárszko Szvesztvo?*

O. Oltárszko Szvesztvo je naj plemenitejse Szvesztvo Krisztussa Jezussa, nassega Goszpodna isztinszko Tejlo, i Krv, pod Krüsnim, i Vinszkim kejpom.

P. *Kakda je nazoucsi Krisztussa Jezussa Tejlo i Krv vu Oltárszkom szvesztvi?*

O. 1. Pod Krüsnim kejpom Krisztussa Jezussa 'sivo Tejlo, naszledüvajoucsim tálom Krv nyegova, i Düsa je tüdi nazoucsi.

2. Pod Vinszkim kejpom je nej szamo Krisztussa Jezussa Krv, nego i tejlo nazoucsi; pod oboujim Kejpom, i pod naj ménsim tálom oboujega kejpa je takáj kak Boug, i Cslovik z-czejla nazoucsi.

P. *Ka sz-toga szhája?*

O. 1. Ka Krisztussa Jezussa } vu Oltárszkom Szvesztvi moremo moliti.

2. Ka ón, ki Oltárszko Szvesztvo szamo pod ednim kejpom, ali szamo vu ednom táli Ostije k-szebi vzeme, Krisztussa Jezussa czejloga, tuo je: Tejlo, i Krv nyegovo k-szebi prime.

3. Ka Krisztus Jezus pod obojim kejpom tecsász osztáne nazoucsi, dokecs tejva ne minéta.

P. *Gda, i zakaj je nasztavo Krisztus Jezus Oltárszko Szvesztvo?*

O. Krisztus Jezus je Oltárszko Szvesztvo nasztavo na szkrádnyoj vecsérji, gda je z-szvojimi Vucsenikmi Vüzemskoga Agnyecza jo.

1. Na szvojega trplejnya; i szmrti szpominanye.

2. Naj tih vörnih nyih Düse na 'sitek vekivecsni hráni.

P. *Jeli szmo du'sni Oltárszko szvesztvo k-nám vzéti?*

O. Du'sni szmo Oltárszko Szvesztvo k-nám vzéti; ár je tou Krisztus Jezus ocsiveszno zapovedao, i záto nasztavo; ka bi nász na 'sitek vekivecsni hráno.

P. *Gda szmo du'sni i drügoucs vu etom Szvesztvi táo meti?*

O. Pouleg Szvéte Materé Czérkvi nasz-

tavlenyá du'sni szmo pod szmrtnim grejhom vszáko leto edenkrát, i tou okoli Vüzma Oltárszko Szvesztvo k-nám vzéti.

P. *Jeli szmo du'sni i drügoacs vu etom Szvesztvi táo meti?*

O. Du'sni szmo vu etom Szvesztvi táo meti i vu szmrtnoj pögibelnoszti; ár je poutni sztrosek na vekivecsno zvelicsanye, Szvéta Mati Czerkev pa jáko 'selej, naj vörni csesztou cseresz leta k-etomi Szvesztvi prihájajo; ár je dübovna jejsztvina, i düse hrána.

Od Priprávlanya pred Precisicsávanyom.

P. *Ka moremo csiniti, csi vu Oltárszkom Szvesztvi vrejdno scsémo tao meti?*

O. Csi vu Oltárszkom Szvesztvi scsémo vrejdno táo meti. potrejbno je, naj sze k-nyemi dobro, i dosztojno pripravímo.

P. *Keliko féle pripravlanye je potrejbno, náj vu Oltárszkom Szvesztvi vrejdno táo primemo?*

O. Potrejbno pripavlanye náj vu Oltárszkom Szvésztvi vrejduo táo primemo, je dvouje féle: prvo sze dosztája düse, to drügo tejla.

P. *Vu kom sztoji ono pripravlanye, stero sze düse dosztája?*

O. Pripravlanye, stero sze düse dosztája,

vu esisztoucsi düsnevejszti, i vu pobo'snoszti szrczá sztoji.

P. *Ka vcsini csiszto düsno vejszt meti?*

O. Csiszto düsno vejszt meti teliko vcsini kak k-náj ménsemi brezi vszega szmrtnoga grejha, tou je: vu Bo'soj miloscsi biti.

P. *Vu kom sztoji pobo'snoszt szrczá?*

O. Szrczá pobo'snoszt sztoji:

1. Vu Vöri, Vüpanyi, i Lübéznoszti.
2. Vu molbi Oltárszkoga Szvesztva.
3. Vu hválo dávanom szpominanyi od Krisztussa Jezussa szmrti.

4. Vu poníznoszti, i vu drügih dobrih dejl ponávlanyi; náj bole pa vu lübéznoszti bli'snyega sztoji.

P. *Szkáksov pripravov moremo biti na tejlo nasse gladoucs, naj vrejdnó k-Oltárszkomi Szvesztvi prisztoupimo?*

O. Náj vrejdnó k-Oltárszkomi Szvesztvi prisztoupimo, zvün pogibelni betegov potrejbno je:

1. Naj naprej one noucsi od dvanájszete vöre na tescse bodemo.

2. Naj vu sznáj'snom gvanti, i vu dosztojnoy oupravi prisztoupimo k-Goszpodna sztoli.

b. Od Zdr'sávanya pod Precsiscsávanyom.

P. *Ka moremo csúniti, gda sze pred Precsiscsávanyom Obsinszka Szpouvid právi?*

O. Gda sze pred Precsiscsávanyom Obsinszka Szpouvid právi, znouvics moremo od nassi grejhov po'salüvanye vu nami pobüditi.

P. *Kakda sze moremo teda dr'sati, gda Mésnik Szvéto Ostíjo lüsztví ká'se?*

O. Gda Mésnik Szvéto Ostíjo lüsztví ká'se, ono ponizno moremo moliti, vprszí sze bití, í pravítí: Goszpodne. nej szam vrejden, ka bi pod sztreho mojo sztoupo: nego szamo edno rejcs povej, í zvrácsi sze düsa moja.

P. *Kakda sze moremo dr'sati pod jemányom Szvéte Ostíje?*

O. Pod jemányom Szvéte Ostíje odprémo vüszta, jezion edno malo vö vtégnemo, na szpoudnyo lampo ga posztávivsi; primemo bejlo brszacso, csi jeszte, ono k-prszam dr'simo; í vmememo Szvéto Ostíjo, stere ne grízemo, niti dugo vu vüsztaj ne dr'simo, nego taki po'srémo.

c. *Od zrd'sávanya po Precsiscsávanyi?*

P. *Ka moremo csiniti po Precsiscsávanyi?*

O. Po Precsiscsávanyi:

1. *Hválo moremo dati Krisztussi Jezussi*

za neszkonosano milosceso, ka sze je k-nám pridti dosztójo.

2. Nyega z-poniznosztyom moliti.

3. Nász nyemi gori aldüvati.

4. Nyega prosziti, naj szvojov Szvéto miloscešov sztálno pri nász osztáne.

5. Na Vöro Vüpanye, Lübéznoszt sze moremo nadignoti, i vsze vsinyene dobre oblübe ponoviti.

6. Vsze telovne, i düsevne potrejbcsine, i nevoule nasse pred nyega polo'siti.

§. 4. Od Pokoure.

Od Onoga, ka naprej od toga Szvesztva moremo znati.

P. Ka je Pokoura?

O. Pokoura je Szvesztvo, v-sterom pouleg Szvéte Materé Czérkvi právde Czérkveni cslovík meszto Bogá grejsnika od grejhov, stere je po krszti vsino, odvé'se, csi szpotrtim szrczom, i czilou nyé vsze vadlüje; i csi mocsno oblübo má, ka sze pobougsa, i právo pokouro bode csinio.

P. Jelí je potrejbno vszákomi csloveki Pokoure Szvesztvo?

O. Pokoure Szvesztvo je vszákomi cslove, ki potrejbno, kí je po Krszti vu szmrtni grejh szpadno.

P. *Ka dobimo po Pokoure Szvesztvi?*

O. Po Pokoure Szvesztvi dobimo:

1. Grejhov odpüscsanye.
2. Vekivecsni kastig engedüvanye.
3. Bo'so miloseso.
4. Düsne vejszti pokoj.

P. *Ka vsini právo Pokouro dr'sati?*

O. Právo Pokouro dr'sati vsini, k-Bougi sze povrnouti, od koga szmo sze po grejhi vkraj obernoli: szvoje grejhe odüriti, pravicsno po'salüvati, nyé vadlüvati, i za nyé zadoszta vesiniti.

P. *Keliko Tálov má Pokoure Szvesztvo?*

O. Pokoure szvesztvo pét Tálov má:

1. Düsne Vejszti zgrüntávanye.
2. Po'salüvanye.
3. Mocsna oblüba.
4. Szpouvid.
5. Zadoszta csinejnye.

a. *Od zgrüntávanya Düsne Vejszti.*

P. *Ka vsini Düsno vejszt zgrüntávati?*

O. Düsno vejszt zgrüntávati vsini: premislávati szí, ka je pregrejso od szlejdne szpouvidi; ali od onoga vrejmena mao, vsterom je grejh zácsao szpoznati cslovik.

P. *Ka moremo csiniti vu zgrüntávanyi Düsne vejszti?*

O. Vu zgrüntávanyi Düsne vejszti pred vszejm Sz. Dühá moremo na pomoucs zvati, naj nász preszvejszi, i szpoznati dopüszi, ka, i v-kom szmo [pregrejsili: potom moremo sziz premiszliti po prejk:

Jeli szmo pregrejsili z-mislejnyem, po'se-lejnyem, govorjejnyem, ali i z csinejnyem: pouleg toga moremo zgrüntati i féle, i racsun velikih grejhov; kakti i grejh okouli sztojécse tále, po steri sze grejh, od szvoje lasztivne féle premini, ali povéksa znamenitnim tálom? Po iméni:

1. Jeli szmo pregrejsili prouti Deszétim Bo'sim, ali Petim Szvéte Materé Czérkvi zapouvidam?

2. Jeli szmo ednoga, ali vecs grejhov vesinili; jeli szmo bili tálniczke vu lüczki grejhi, ali nej?

3. Jeli szmo pregrejsili prouti lübéznoszti bli'snyega, zamüdivsi stero telovno, ali düsevno miloszktivnoszt ali kaj drügo dobro z-bli'snyim nassim vesiniti, stero szmo du'sni bilí?

4. Jeli szmo zadoszta vesinili pouleg csészti nassoj du'snoszti, ali nej?

P. *Na kój moremo paziti vu zgrüntávanyi hűdih mislejny, i po'sleny?*

O. Vu zgrüntávanyi hűdih mislejny moremo paziti, jeli szmo sze dobrovolno v-nyih veszelili; i vu zgrüntávanyi po'selejny, jeli szmo nyim meszto dáli, csi gli szmo z-csinejnyem nej doprneszli.

P. *Kakda sze moremo szpametűvati vu zgrüntávanyi dűsne vejszti z-racsűna szmrtnűh nassih grejhov?*

O. Vu dűsne vejszti zgrüntávanyi sze moremo szpametűvati z-racsűna nassih szmrtnűh grejhov, csi szű premiszlimo, jeli sze je pripeto grejh vszaki dén, vszaki tyeden, vszaki mejszecz; i kelikokrat v-dněvi, v-tyėdni, v-mejszeczi?

b. *Od Po'salűvanya.*

P. *Ka je Po'salűvanye?*

O. Po'salűvanye je odűrjávanye grejov ober vsze drűge hűdoube, i nad zbantűvanyem Bogá szrcsno 'salűvanye z-mocsnov oblűbov, Bogá vecskrát nej zbantűvati.

P. *Kakse more biti po'salűvanye?*

O. Po'salűvanye more biti:

1. *Notrejsnye.*

2. Ober nature.
3. Ober vszega, i
4. Obcsinsko.

P. *Kakda je notrejsnye po'saliivanye?*

O. Po'saliivanye je notrejsnye, csi je nej szamo vo vüsztaj nassi, nego i vu szrczi, tou je; csi grejsnik nej szamo zricsjouv právi, ka grejhe szvoje 'salüje; nego i z-notrejsnyim tálom vu szrczi po'salüje.

P. *Kakda je Ober natúre po'saliivanye?*

O. Ober natúre po'saliivanye je, csi sze grejsnik po milosci Dühá Szvétoga, i z-nadigávajoucsi ober natúre zrokov na po'saliivanye pobüdi.

P. *Gda je li szamo pouleg nature po'saliivanye?*

O. Po'saliivanye li szamo pouleg natúre je, gda grejsnik li szamo za volo podigávajoucsaga pouleg natúre zroka odürjáva, i 'salüje szvoje grejhe; za volo példa; ka ga je neszreca szveczka doszégna; ka sze nyemi je kvár ali spot pripeto.

P. *Jeli je zadoszta pred Bougom li szamo naturálszko po'saliivanye na zadoblenyé grejhov odpüscsanye?*

Q. Nej je zadoszta pred Bougom li szamo

naturálszko po'salüvanye na zadoblenyé grej-
hov odpücsanya.

P. *Gda je ober vszega po'salüvanye?*

O. Po'salüvanye je ober vszega, gda grejsnik bole 'salüje, ka je Bogá zbantüvao, nego da bi vsza szvoja na etom szvejti zgübo.

P. *Kakda je obcsinszko po'salüvanye?*

O. Obcsinszko po'salüvanye je, csi je od vszej grejhov, ni eden nej vö vzéti.

P. *Keliko féle je ober natúre po'salüvanye?*

O. Ober nature po'salüvanye je dvoje féle; Popolno, stero sze trtyé szrczá zové; i Nej Popolno.

P. *Ka je popolno po'salüvanye, ali trtyé szrczá?*

O. Popolno po'salüvanye, ali trtyé szrczá je ober natúre szrcsna bolezen, i grejha odürjávanye, ka szmo Bogá. náj Visesnyo do-brouto, stero ober vszega lübimo, zbantüvali, zmocsnov oblübov, ka Bogá vecskrát ne zban-tüjemo.

P. *Kakda moremo pobüditi vu nami popolno po'salüvanye?*

O. Popolno po'salüvanye etak moremo

vu nami pobüditi: Boug moj! za vsze moje
vesinyene grejhe iz szarczä mojega 'sao mi je,
ka szam tebé vsze lübéznoszti vrejdnoga, naj
visesnyega, i neszkoncsane dobroute Bogá,
koga z-czejloga szarczä mojega ober vszega
lübim, 's-nyimi zbantüvao. Mocno oblübim,
ka sztojojv miloscsov pobougsam 'sítek moj;
gotov szám vsza trpeti, i ráj scsém mrejtí, nego
tebé, naj visesnye dobroute Bogá mojega zkák-
sim grejhom vecskrát zbantüvati; proszim te
Goszpodne po tvojega Szvétoga Sziná, nassega
Goszpodna Jezussa Krisztussa neszkoncsanoj
vrejdnoszti, dáj mi tvojo milosceso, naj oblübo
mojo morem szpuniti.

*P. Ka nám je csíniti, naj popolno po'salüvanye
pobüdimo vu nami?*

O. Naj popolno po'salüvanye pobüdimó
vu nami:

1. Moremo Bogá prosziti, naj nám k-onó-
mi potrejbno szvéto milosceso dá.

2. Moremo 'szi premiszliti, sto je on koga,
szmo zbantüvali.

3. Gosztokrát na popolno po'salüvanye
moremo pobüditi nasse szczé.

P. *Gda je du'sen cslovik popolno po'salüvanye
vu szebi pobüditi?*

O. Du'sen je cslovik popolno po'salüvanye vu szebi pobüditi:

1. Gda štero Szvesztvo je potrebno nyemi prijéti, szebé pa vu szmrtnom grejhi szpoznáva biti, i nikse prilike nema na szpouvid.

2. Kelikokrat sze vu szmrtnoj pogibelno-szti vrti.

P. *Jeli moreme i v-drügom vrejmeni popolno
po'salüvanye pobüditi?*

O. Krouto je hasznovito popolno po'salüvanye pobüditi vszaki dén, naj bole vecsér pred doli lejganyem.

P. *Kákso moucs má popolno po'salüvanye?*

O. Popolno po'salüvanye tou moucs má, ka vszejh szvojih grejhov odpüscsenyé [po nyem zadobi cslovik, steri prilike tote nema ali právo volo má, da kak náj prvle de mogoucese, szvoji grejhov sze szpovej.

P. *Kákso moucs má nej popolno po'salüvanye?*

O. To nej popolno 'salüvanye je ober natüre bolezén, i odürjávanye grejha, ali zato, ka je grejh vu szebi odüren, ali ka ga zgü-

blejnye Nebeszkoğa Králesztva, i Peklénszka vekivecsna kastiga naszledüje, pouleg toga i mocsno oblübo more meti, ka Bogá vecskrát cslovik ne zbantüje.

P. *Ka more nadale csiniti grejnik, sterí nema toga popolnoga po'salüvanya?*

O. Grejsnik, steri nema toga popolnoga po'salüvanye, tou more csiniti, naj sze szvojih grejhov odpüscsenyé po vrejdnoszti Krisztussa Jezussa trousta, i Boga kakti szpraviteľa vsze pravicze, i szvojega szpravicsanya lübiti zacsne.

P. *Kakda more cslovik pobüditi vu szebi nej popolno po'salüvanye?*

O. Nej popolno po'salüvanye cslovik more vu szebi etak pobüditi: Boug, moj! z-czejloga szrczá mojega 'sao mi je, ka szam tebé zbantüvao. Odürjávam zaisztino, i szrczá odürjávam vsze moje grejhe; ár szo odürni, ár po nyih szam Nebeszko Králesztvo zgübo, pekeo szam pa zaszlú'so; i kak jáko odürjávam grejh, tak rávno jáko od eti máo lübiti praviczó, i tebé moj Boug! Kí szí vsze pravicze vretina, i szpraviteo, Vü pam sze od tvoje neszkoncsane szmilenoszti po Krisztussa Jezussa, mojega zvelicsiteľa vrejdnoszti odpü-

scsenyé vszejh mojich grejhov, i sz-tvojov miloscsov obecsam mocsno, ka tebé nigdár vecs ne zbantüjem.

c. O d m o c s n e O b l ü b e.

P. *Ka je mocsna Oblüba?*

O. Mocsna Oblüba je napnyena práva vola csloveka, ka 'sitek pobougsa, i vecskrát ne pregresi.

P. *Na kój more gotov biti, ki právo volo má, ka sze pobougsa?*

O. On, ki právo volo má, ka sze pobougsa, more gotov biti:

1. Ka sze vszáksega grejha, na grejh napelávajoucse prilike, i pogibelnoszti bode ogíbao.

2. Ka vszemi pobüdjávanyi, stera na grejh nagibleo, prouti sztáne, i k-száksoj skéri szégne, stera je na Bo'se szvéte miloscse zdr'sánye potrejbna.

3. Ka lüczko blágo nazáj povrné: ka szpáko, stero je po grejhi dáo, i kvár, steroga je vü bli'snyega postenyej; poji'stvi, ali v-kom drügom vesíno, na meszto posztávi.

4. Ka protivnikom z-szrezá odpüsztí.

5. Ka szvoje czészti du'snoszti dopr-
neszé.

d. Od Szpouvidi.

P. *Ka je Szpouvid?*

O. Szpouvid je 'salosztno vadlíványe, po
sterom grejsnik pred odlocsenim pouleg právde
na szpovidáványe Czérkvenim Cslovekom od
vszejh grejhov sze tou'si, naj sze od nyih
odvé'se.

P. *Kákxa more biti szpouvid?*

O. Szpouvid more biti czejla.

P. *Kakda je czejla szpouvid?*

O. Szpouvid je czejla, csi sze grejsnik od
vszejh szvoji grejhov, steri je escse nej vad-
lívao pred Redovnikom, popunoma, pravicsno
i brezi ska'slivoszti tou'si, tak rávno, kak sze
po szkrblívom düsne vejszti zgrüntávanyi za
grejsnika nájde.

P. *Jeli je dobra szpouvid, csi grejsnik ali z-bo-
jaznoszti, ali szrame'slivoszti steri szmrtni grejh
v-nyej zakríje?*

O. Csi grejsnik steri szmrtni grejh ali
z-bojaznoszti, ali szrame'slivoszti zakríje vu
szpouvidi, nej szamo je nej dobra nyegova

szpouvid; nego znouvics veliki szmrtni grejh sesini, po sterom oszkrúni Pokoure Szvezstvo.

P. *Ka more grejsnik csiniti, steri je vu szpouvidi steri szmrtni grejh szám hotécs, ali z grejsne vtráglosztí zomúcsao?*

O. Grejsnik, steri je vu szpouvidi steri grejh szmrtni szám hotécs, ali z-grejsne vtrágloszti zamúcsao, nej szamo sze sz-toga zamúcsanoga grejha more szpovedati; nego i od toga sze tou'siti:

1. Vu keliko szpovidaj je on ete szvoj grejh zamúcsao.

2. Nej szamo vsze szvoje szpouvidi, stere je vesino po tom zamúcsanom grejhi, i vu steri sze je od szmrtni grejhov tou'so: nego i ono szvojo szpouvid vu steroj je szvoj grejh zamúcsao, more ponoviti, csi je nájmre vu etoi i drüge szmrtné grejhe meo.

3. More sze szpovedati, csi je vu tom sztálissi tálnik bio Oltárszkoga Szvesztva, kelikokrat? jeli je okoli Vüzma vu tom sztálissi prisztoupo k-Oltárszkomi Szvesztvi, ali v-drügom vrejmeni.

4. More povedati, jeli je v-tom sztálissi prijó i drüga szvesztva ali nej?

P. *Jeli sze mámo zrok szrame'slívati, ali bojati
vu szpouvidi?*

O. Vu szpouvidi sze níksega zroka nema-
mo szrame'slívati, ali bojati:

1. Ár szmo sze nej szrame'süvali grisiti
pred Bougom, kí vsza vídi; i nej szmo sze
bojali, ka bi nász nígda na veke szkváro.

2. Ár je bole grejhe szvoje szkrivomá
Szpovedniki vadlívati, nego vu nyih nemiro-
vno 'siveti, neszrecsno mrejtí; i za volo oni na
pítanom dnévi pred czejlím szvejtóm sze szra-
motiti.

3. Ár Szpouvednik zrok má milívati grej-
snika, dobro znajoucsi szvoje szlaboszti.

4. Ár Szpovednik pod szmrtním grejhom
i kak pod szveczkimi, tak i vekivecsnimi ka-
stigami du'sen je múcsati.

P. *Kakda more grejsnik szvoje grejhe vadlívati
vu szpouvidi?*

O. Grejsnik:

1. Vu szpouvidi vszigdár ocsiveszno, i na
keliko je mogouese sznaj'snimi ricsmí naj vad-
lúje szvoje grejhe.

2. Naj tak guesi, ka szamo Szpouvednik,
nej pa túdi drúgi okouli sztojécsi morejo
csúti.

P. *Jeli szmo du'sni vadlívati, i mé'nse grejhe
vu szpouvidi?*

O. Nej szmo du'sni vadlívati ménsi-grej-
hov vu szpouvidi, ali je dönok jáko hasznovito,
i tanácsno.

P. *Ka more csiniti cslovik prvle, liki sze zacs-
ne szpovidávati?*

O. Prvle, liki sze cslovik zacsne szpovi-
dávati, doli poklékne, prekri'si sze, i etak
právi dühovnomi Ocsi: Proszim vász dühovni
Oesa, naj mi dájo szvéti blagoszlov da vsze
moje grejhe prav, i popunoma morem va-
dlívati.

P. *Ka more csiniti cslovik, gda je 'se vzéo szvéti
blagoszlov od dühovnoga Ocsé?*

O. Gda je 'se eslovik szvéti blagoszlov
vzéo od dühovnoga Ocsé, esi vrejmen, i prí-
lika dopüsztí, naj moli obsinszko szpouvid
etak: Szpovidávam sze Bougi vszamogoucse-
mi, Blá'senoj Diviczi Marii, vszejm szvéczom,
i tebi mojem dühovnomi Ocsi meszto Bogá,
ka szam od moje szlejdnye szpouvidi máo,
stero szam (eti sze vrejmen povej) doprne-
szao, vnogokrat, i doszta szam pregrejso z-
mojím mislejnyem, z guesom, i z esinejnyem;

náj bole pa za prejsnika me vadlujem, ka szam ete.

Eti zacsne cslovik pouleg zgoraj povejdanoqa modussa, i kak sze pred Bogom za grejsníka biti miszli naprej racsunati szvoje grejhe.

P. Kakda szklene cslovik szvojo szpouvid?

O. Cslovik etak szklene szvojo szpouvid: Za vsze ete, i drüge vcsinyene moje grejhe stere szem ali szám vesino, ali ka bi je drügi vesinili, szam zrok bio, z-czejloga szrczá mojega 'sao mi je, ka szam neszkoncsano dobrouto Bogá mojega zbantüvao. Oblübirim mocsno, ka ne bom vees grisio i na grejh napelávajoucsi prilik bodem sze ogibao. Proszim dühovnoga Ocsó, naj dájo meni pokouro, i odvézanye moji grejhov.

e. Ód Zadoszta csinejnya.

P. Ka sze razmi po Zadosztacsinejnyi, stero je k Szvesztvi Pokoure potrejbno?

O. Po Zadoszta csinejnyi, stero je k Szvesztvi Pokoure potrejbno, razmijo sze ona esinejnya, stera Szpovednik nalo'si grejsniki na Pokouro za te szpovejdane grejhe.

P. *Zakaj je du'sen grejsnik zadosztavcsinit Bougi, da je Krisztus zadosztavcsino 'se za grejhe?*

O. Du'sen je grejsnik, csi gli je Krisztus zadosztavcsino 'se za grejhe, escse zadosztavcsiniti Bougi:

1. Ár oni, steri vu Krisztusovom zadosztacsinejnyi scséjo tálniczke biti, návküpe morejo delati, i teliko, keliko je mogouese, csiniti, naj Bougi za grejhe zadosztavcsinijo.

2. Ár Boug grejsnike, sterim szám grejh i vekivecsno kastigo odpüshti csesztou escse i szveczkimi kastigami kastiga.

P. *Jeli je zadosztacsinejnye potrejben táo Szvesztva Pokoure?*

O. Zadosztacsinejnye je tak potrejben táo Szvesztva Pokoure, ka je brezi nyega zvon nemogoesnouszti Szvesztvo Pokourenejczejlo.

P. *Kákxa dela sze nalo'sijo vu Szvesztvi Pokoure?*

O. Molitev, Poszt, Álmosztvo, i drüga k-velikoucsi, racsúni, i féli grejha primerjena pokoure dela sze za pokouro nalo'sijo grejsniki.

P. *Kakda more nalo'seno pokouro szpuniti cslovik?*

O. Nalo'seno pokouro more szpuniti cslovik:

1. Szponiznim szrezom.
2. Pravicsno tak, kak je nalo'sena.
3. Brezi odlásanya, kak je náj prvle moucse.

P. *Jeli more i nacsí cslovik zadoszta vsiniti za kastige do csasza trpécse?*

O. Po odpüsztki tüdi more cslovik zadoszta vsiniti za kastige do csasza trpécse.

Pridavek od Odpüsztka.

P' *Ka je Odpüsztok?*

O. Odpüsztok je engedüvanye do csasza trpécsi kastig, stere bi po odpüsesanyi grej-hov, ali vu etom 'sitki, ali po szmrti nassoj mogli trpeti.

P. *Ka moro vörvati Katolicsánszki krsztsanye od odpüsztkov?*

O. Katolitsánszki krsztsanye od Odpüsztkov morejo vörvati.

1. Ka práva szvétá Mati Czerkev od Kri-

sztussa Jezussa oblászt má na dávanye Odpüsztkov.

3. Ka nám je na jako veliki haszek csi od Szvéta Materé Czérkvi dáni steri Odpüsztek zadobimo.

P. *Jeli je vecs féle Odpüsztkov?*

O. Jeszo Popunoma Odpüsztki, i jeszo nej Popunoma tüdi.

P. *Ka je Popunoma Odpüsztek?*

O. Popunoma Odpüsztek je vszejh vrejmenitnih kastig, stere je grejsnik zaszlü'so, odpüscsenyé.

P. *Ka je nej Popunoma Odpüsztek?*

O. Nej Popunoma Odpüsztek je on, po sterom nej vsze vrejmenitne kastige, nego onih níki táo sze engedüje. Taksi szo 40. dnévov Odpüsztki, na edno, ali vecs lejt dáni Odpüsztki.

P. *Jeli nász oszlobodi szvéta Mati Czérkev po odpüsztki od du'snoszti zadoszta csinejnya za volo grejha?*

O. Szvéta Mati Czérkev nász czilou ne oszlobodi po Odpüsztki od du'snoszti zadoszta csinejnya za volo grejha; nego tou scsé:

1. Naj Pokoure Dühjá vu nami pobüdi, i darüje pobo'snoszt, z-sterom pokoure dela szpunimo.

2. Naj Krhkoueso, i szlaboszt nasso pomore, stera nám je császi na zádavo, ka Bougi zadoszta ne vcsinimo tak, kak bi potrejbno bilou.

P. *Ka je potrejbno nadale na zadoblenyé Odpüsztkov?*

O. Na Odpüsztkov zadoblenyé je potrejbno:

1. Naj vu Bo'soj milosci bomo.

2. Naj nalo'sena dobra dela tak, kak szo nalo'sena szpunimo.

P. *Jeli sze morejo Odpüsztki Purgatoriumszkim düsiczam pripisüvati?*

O. Odpüsztki sze morejo, esi szo na té czio dáni, Purgatoriumszkin düsiczam pod szpodóbov prosnyé pripisüvati; táksega hípa pa dobra dela, stera szo od szvéte Materé Czerkvi na zadoblenyé Odpüsztkov nalo'sena, za preminoucse düsicze Bougi sze morejo gori aldüvati.

§. 5. Od szlejdnyega Mázanya.

P. *Ka je Szlejdnye Mázanye?*

O. Szlejdnye Mázanye je Szvesztvo, vu

sterom bete'snik po Mázanyi z Szvétim Olijom, i po Popa na tou valon molítvi Bo'so szvéto milosceso na düse zvelicsanye, i császi jo tüdi zadobi na polescsánye telovno.

P. *Zakaj sze zové to Szvesztvo szlejdnye Mázanye?*

O. Eto Szvesztvo sze zové szlejdnye Mázanye, ár sze med vszejm szvétim Mázanyem, stera je nas Zvelicsiteo szvojoj szvétoj Materi Czerkvi niháo, náj szledi dáva.

P. *Ka szprávi szlejdnye Mázanye?*

O. Szlejdnye Mázanye szprávi:

1. Poszvecsenyá miloscese povéksávanye.
2. Málih grejhov, i drügi, ali nej z-grejsne pozáblivoszti, ali nemo gocsnouszti nej szpovejdanih szmrtnih grejhov odpüsesenyé.
3. Od hüdcga naszledüvanye grejhov, i od nyihovih osztankov oszlobodjenyé.
4. Pomoucs prouti vráj'semi zaszdjávanyi.
5. Bátrivoszt za volo pribli'sávanya szmrti, i naszledüvajoucse szoudbe prouti prevecs velikoj bojznoszti.
6. Gosztokrat, esi je k-düsnomi zvelicsanyi, escse i tejla zdrávje.

P. *Kakda sze more pripraviti bete'snik k-etomi Szvesztvi?*

O. Bete'snik sze more k-etomi Szvesztvi pripraviti z-'sivov Vörov; z-mocsnim troustom vu Bougi; czilou na Bo'so volo z-naszlányanyem; pred vszejmi pa po szvétoj Szpouvidi naj sze vö scsiszti z-szvoji grejhov; ali csi sze nemore szpovedati, právo po'salüvanye naj pobüdi vu szebi.

P. *Jeli je potrejbno szlejdnye Mázanye na zvelicsanye?*

O. Szlejdnye Mázanye je nej povszemszega potrejbno na zvelicsanye; ali dönok ga naj bete'snik ne zamidi gori vzéti za volo miloscs, stere po nyem zadobi.

§. 6. Od Czérkvenoga Réda.

P. *Ka je Czérkveni Réd po prejk?*

O. Czérkveni Réd po prejk je Szvésztvo, po sterom sze onim, ki sze na Czérkveno szlü'sbo podájo, dühovna Oblászt, i poszebna sz. miloscsa podili, naj gvüsne Czérkvene szvoje Csészti na díko Bo'so, i düs zvelicsanye prav i szvéto szpunývati morejo.

P. *Ka je Czérkveni Réd po iméni?*

O. Czérkveni Réd po iméni je Szvesztvo, po sterom sze onim, ki sze na Poposztvo

poszvetijo, tak nad isztinszkim Krisztussa Jezussa, kak nad dühovnim Tejlom, stero z-vörni sztoji, oblászt dáje.

P. *V-kom sztoji Czérkvenoga, ali Popovszkoga Réda. oblászt?*

O. Czérkvenoga, ali Popovszkoga Réda. oblászt v-tom sztojí.

1. Ka gori poszvecseni Popevje, krüh ino Vno na Krisztussa Jezussa Tejlo, i Krv morejo obrnouti, i ono Nebeszkomí Ocsi notri szkázati.

2. Ka vörnim morejo grejhe odpüsztiti. §. 7. Od His'noga Zákona.

P. *Ka je Hí'snoga Zákona Szvesztvo?*

O. Hí'snoga Zákona Szvesztvo je nerazlocseno vküp szklenyeno Továristvo, po sterom dvej szlobodni Krsztsánszki Personi, mou's, i'sena, ponleg réda sze vküp vzemeta, na stero gledoucs nyima Boug po etom szvesztvi dá szvéto miloscsó; naj vu hí'snom zákoni do szmrti pobo'sno 'sivéta, i szvojo deczo pobo'sno gori hránita.

P. *Kakda zové eto Szvesztvo Szvéti Paveo Apostol?*

O. Szvéti Paveo Apostol zové eto Szvesztvo za veliko szkrovno Szvesztvo vu Kri-

sztussi, i Szvétoj Materi Czérkvi; ár Kri-
sztussovo z-Szvétoj Mater Czérkevjoj dühov-
no vjedinánye znamenüje.

P. *Za kak zroka volo je nasztávleni hí'sni
Zákon?*

O. Hí'sni Zákon je nasztávleni:

1. Za volo narájanya cslovecsánszkoga
národa.

2. Za volo obsinszke pomoucsi hí'snikov.

3. Za volo telovni necsisztoucš grejhov
hábya.

P. *Jeli je potrejben hí'sni Zákon?*

O. Hí'sni Zákon je na narájanye cslove-
esánszkoga národa potrejben po prejk, ali
nej poszebi vszákomi csloveki; ár je ledicsen
sztális na szlobodne persone gledoucš popol-
nejši.

P. *Ka szprávi hí'snoga Zákona Szvesztvo?*

O. Hí'snoga Zákona Szvesztvo pouleg
ponávlanya poszvecsenyá miloscse szprávi
hí'snikom naszledüvajoucse poszebne miloscse:

1. Naj oniva med szebom do szmrtili po-
bo'sno 'sivéta.

2. Naj szvojo deczo vo Bogá bojaznoszti
gori hránila.

P. *Ka 'selej od oniva Sz. Mati czérkev, s'teriva sze scséta vküp vzéti?*

O. Sz. Mati Czérkev od oniva, steriva sze scséta vküp vzéti, tou 'selej:

1. Naj nikakse zádave med nyima ne bode.
2. Naj vszámó za oni zrokov volo, na stere gledoucs je hí'sni Zákon nasztávleni, sze vküp vzeteta.

3. Naj z-Bogá bojasznosztýov, z-csisztov düsnov vejsztýov k-etomi Szvesztvi prihájata; za volo toga naj sze prvle szpovejta, ino sze naj precsisztita.

P. *Ka moreta oniva csiniti, steriva vu hí'sni Zákon sztoupita?*

O. Steriva vu hí'sni Zákon sztoupita, oniva po trétyem vö oznávanyi pred szvojim Dühovnim Pasztérom, i dvöma szvedokoma nazoucsi bodoucsima hí'snoga Zákona vörnoszt eden drügomi moreta obecsati, na tou sze blagoszloviti.

P. *Kákse du'snoszti máta hí'snika med szebom?*

O. Hí'snika med szebom ete du'snoszti máta:

1. Naj mirovno, i pobo'sno vküp 'sivéta.
2. Naj mou's szvojo 'seno, kakti laszt'vno szvoje tejlo lübi, hráni, ino bráni; 'sena pa

szvojemi mou'si vu vszej dosztojní dugoványaj pokorna bode.

3. Naj eden drügoga v-nikaksoj nevouli ne osztávi, nego do szmrti vörno vküp osztá-neta.

P *Kákso du'snoszt máta hí'snika na szvojo deczo gledoucs?*

Ó. Hí'snika máta tou du'snoszt na szvojo deczo gledoucs; náj nyo pobo'sno gori hránita, i kak na szveczki, tak i na vekiveesni haszek nyihov naj szkrb noszita.

II. Glavni Tao.

Od Krsztánszke Pravicze.

P. *Ka je Krsztsánszka Pravicza?*

O. Krsztsánszka Pravicza je, naj sze hüdogá ogíblemo, i dobro csinimo.

Krsztsánszke Právicze prvi Táo: Ogíbli sze
Hüdogá.

P. *Steri je Krsztsánszke Pravicze prvi Táo?*

O. Krsztsánszke Pravicze prvi Táo je ete: Ogíbli sze Hüdogá.

P. *Ka je hüdo?*

O. Isztinszko, i szamo edno Hüdo je Grejh.

P. *Ka je Grejh po prejk?*

O. Grejh je po prejk dobro volno presztopenyé Bo'se Právde.

P. *Keliko féle je Grejh?*

O. Grejh je dvouje féle:

1. Je Poprijétya.
2. Je Djánya Grejh.

P. *Ka je Poprijétyá Grejh?*

O. Poprijétyá Grejh je on Grejh steroga je Ádam v-Paradi'somi, i mi szmoga vu Ádami vcsinili, steri je i od nyega kakti örocsína na nász szeo.

P. *Ka je Djánya Grejh?*

O. Djánya Grejh je Bo'se zapouvidi pre-sztoplenyé, steroga szám grejsnik szlobodne szvoje voule vcsini.

P. *Kakda sze vcsini Djánya Grejh?*

O. Djánya Grejh sze vcsini zmislejnyem, gucsom, i csinyejnyem, ali csi ono, stero je sto du'sen vcsiniti, tá nihá.

P. *Kakda sze loucsijo Djánya grejhi?*

O. Djányi grejhi sze etak loucsijo: ka szo niki veliki, i szmrtni grejhi, drügi szo pa máli grejhi.

P. *Ka je szmrtni grejh?*

O. Szmrtni grejh je Bo'se Právde vu velikom dugoványi prelomlenyé.

P. *Ka za kvára vcsini szmrtni grejh?*

O. Po szmrtnom grejhi sze düsa z-dühov-noga'sitka, tou je: z-Bo'se poszvecsenyá mi-loscse szlecsé; Bo'si protivnik pôsttáne cslo-vik, i vrejden vekivecsne szmrti.

P. *Ka imenüjemo za máli grejh?*

O. Za máli grejh imenüjemo Bo'se Právde vu málom dugoványi prelomlenyé.

P. *Steri szo djánya grejhi?*

O. Djánya grejhi szo eti:

1. Szedméri glávni grejhi.
2. Prouti Šžvétomi Dühi sesztéri grejhi.
3. Vu Nébo kricsécsi csetvéri grejhi.
4. Devéteri lüczki grejhi.

P. *Steri szo szedméri glávni grejhi?*

Szedméri glávni grejhi szo eti:

- I. Gizdoszt.
- II. Szkouposzt.
- III. Hotlivoszt.
- IV. Nevoscscenoszt.
- V. Lakota.
- VI. Szrditoszt.
- VII. Vtrágloszt na dobro delo.

P. *Steri szo prouti. Sz. Dühi sesztéri grejhi?*

O. Prouti Sz. Dühi sesztéri grejhi szo eti:

1. Vu Bo'soj milosztivnoszti szlejpo vüpanye.

2. Vu Bo'soj miloscsi zdvojenyé.

3. Szpoznanój praviczí prouti borenyé.

4. Prouti bratinszkoj lübavi nevoscese-
moszt.

5. Prouti dobromi opominanyi vu grejhi
odtrdjenye.

6. Szkrádnya nepokornoszt. Eti grejhi,
kak na etom, tak na drügom szvejtí, ali sze
nikak, ali tesko odpüsztijó.

P. *Steri szo vu Nébo kricsécsi csetvéri grejhi?*

O. Vu Nébo kricsécsi csetvéri grejhi
szo eti:

1. Zvoulov vesinyeno lüdomorsztvo?

2. Prouti natüri telovni grejh, steroga za
Sodomíjo zovémo.

3. Sziromákov, Szíroticz, i Dovicz prej-
sanye.

4. Szlugov, i Delavczov nájima zadr'sá-
vanye.

P. *Steri szo devéteri lüczki grejhi?*

O. Devéteri lüczki grejhi szo eti:

1. Na grejhe rátati.

2. Prepovíjdano delo zapovedat i.

3. Vu grejhi drügomi privoliťi.

4. Drügoga na grejh nagíbatí.

5. Drügoga grejsno csinejnye hváliti.
6. Na drügoga grejh múcsati.
7. Drügomi grejh engedüvati.
8. Vu nyih ali po pomáganyi, ali po engedüvanyi tálnika sze vesiniti.
9. Drügih grejhe zagovárjati.

Krsztsánszke Pravieze drügi Táó :

Csini Dobro.

P. Ka je Dobro?

O. To Dobro je ono, stero sze z-Bo'sov právdov gliha.

P. Ka sze gliha z-Bo'sov právdov?

O. Z-Bo'sov právdov sze glihajo Jákoszti, i Dobra Dela.

P. Jeli je vecs féle Jákoszt, vu steri sze more Krsztsánszki cslovik ponávlati?

O. Jeszte vecs féle Jákoszt, vu steri sze more Krsztsánszki cslovik ponávlati; jeszo Bo'sánszke Jákoszti.

P. Ka szo Bo'sánszke Jákoszti?

O. Bo'sánszke Jákoszti szo one, sterih je brezi skéri nadigávajoucsi zrok szám Boug.

P. *Stere szo Bo'sánszke Jákoszti?*

O. Ete tri szo Bo'sánszke Jákoszti: Vöra, Vüpanye, i Lübézen.

P. *Jeli sze je du'sen cslovik ponávlati vu eti trej Bo'sánszki Jákosztaj?*

O. Du'sen sze je cslovik ponávlati vu eti trej Bo'sánszkih Jákosztaj.

P. *Gdá sze je du'scn cslovik náj bole ponávlati vu eti trej Bo'sánszki Jákosztaj?*

O. Pod szmrtnim grejhom sze je du'sen cslovik náj bole ponávlati vu eti trej Bo'sánszki Jákosztaj:

1. Kak k-pámeti pride.
2. Csesztoukrát vu vrejmeni 'sítká.
3. Vu vrejmeni 'smetnoga szküsávanya prouti etim jákosztjam.
4. Vu szmrtnoj pogibelnoszti, i na szmrtnoj poszteli.

P. *Kakda pobüdi sto vu szebi Vöro?*

O. Vöro etak pobüdi sto vu szebi:

Vörjem vu tebi Szvéto Trojsztvo. eden Boug; Ocsa, Szin, i Düjh szvéti: Vörjem i vadlujem vsze ono, stero szí tí nazvejszto, ka je Jezus Krisztus vesío, ka szo Apostolje predgali; ka Rimszka Katolicsánszka Szvéta Mati Czerkev, ka bi vörvali pred nász dáje.

Vörjem vsza eta, ár szi ti oh Boug moj! nazvejszto, kí szi vekivecsna pravicza, i modrouszt, stera niti nikoga vkaniti, niti sze od nikoga prekaniti nemore. Oh Boug moj! poveksaj eto mojo Vöro.

P. *Kakda more sto pobüditi vu szebi Vüpanye?*

O. Vüpanye etak more sto vu szebi pobüditi:

Vüпам sze i troustam vu tvojoj neszkoncsanoj dobrouti, i milosztivnoszti oh Boug moj! ka po tvojega jedinoga Sziná, Krisztussa Jezussa vrejdnoszti, vu etom sítki moje grejhe meni dopüsztis szpoznati, ino po'salüvati, i nyé odpüsztis; po etom sítki mi pa darüjes 'sitek vekivecsni; naj te od licza do licza vidim, lübirn, i brezi koncza sze sztebom veszelim. Vüпам sze navküpe, ka zaddobim vsza eta po tvojoj szvétoj miloscsi. Zato sze pa vüпам vsza eta, ár szi ti obecsao kí szi vszamogoucsi vören neszkoncsane miloscse; i milosztivnoszti. Oh Boug moj! potrdi mené vu etom Vüpanyi.

P. *Kakda more sto vu szebi pobüditi Lübéznoszt?*

O. Lübéznoszt etak more sto vu szebi pobüditi:

Oh moj Boug! lübirn tebé z-czejloga szrczá ober vszega; ár szi náj visissa dobruta,

neszkoncsana popolnoszt, i vsze lübéznoszt
vrejden; lü bim te i záto, ár szí k-meni, k-vsza-
koj sztvorjenoj sztvári prevecs dober; 'sáo mi
je ka szam pregrejso, i tebe vszamogoucsega
Goszpouda, i náj bougsega Ocsó zbantüvao.
Oblü bim mocsno, ka vszejh grejhov zvszejmi
lágójimi prílikami navküpe bodem sze ogibao,
i nigdár nikaj ne bom csinío prouti tvojoj szvé-
toj vouli. Dáj mi tvojo milosceso, naj oblübo
mojo morem szpuniti.

P. Ka szo glávne jákoszti?

O. Glávne jákoszti szo one, po steri Krszt-
sánszkoga csloveka, dela naj Bougi vugodna
bodo, sze ravnajo.

*P. Stere szo med glávnimi jákosztmi, v-steri sze
Krsztsánszki cslovik more ponávlati, náj pre-
stimanejse jákoszti?*

O. Med glávnimi jákosztmi, v-steri sze
Krsztsánszki cslovik more ponávlati, szo cset-
vére náj prestimanejse jákoszti nájmre:

I. Szpametnoszt.

II. Mertücslivoszt.

III. Pravicza.

IV. Dühovna Krepkoszt.

*P. Stere jákoszti sze dejvajo pred szedmére
glávne grejhe?*

O. Poniznoszt sze dejva pred Gizdoszt.

1. Darovitoszt pred Szkouposzt.
2. Csisztoucsa pred Hotlivoszt.
3. Lübvav pred Nevoscenouszt.
4. Mertüeslivoszt pred Lakoto.
5. Mirovna Trplivoszt pred Szrditoszt.
6. Vu dobrom Vrejloszt pred Vtrágloszt
na dobro.

P. *Ka escse szlisi k-Krsztsánszkój Praviczí?*

O. K-Krsztsánszkój Praviezi escse szlí-
sijo one du'snoszti stere je Krisztus Jezus vu
poszebnój zapouvidi osztavo.

P. *Stere szo one du'snoszti, stere je Krisztus
Jezus v poszebnój zapouvidi osztavo?*

O. One du'snoszti, stere je Krisztus Jezus
vu poszebnój zapouvidi osztavo, szo ete:

1. Naj náj prvle Bo'se Králesztvo, i nye-
govo Praviczó íscsemo.
2. Naj nász zatajimo.
3. Naj Kri'se nasse noszimo.
4. Naj Krisztussa naszledüjemo.
5. Naj krotki, i poniznoga szrczá bo-
demo.
6. Naj protivnike nasse lübiamo; z-onimi
dobro csinimo, kí nász odürjávajo; za one sze
molimo, kí nász zbantüjejo, i pregányajo.

P. *Ka szlisi escse k-Krsztsánszkój Praviczí?*

O. K-Krsztsánszkój Praviczí szlisíjo í one plemenite oszmére jákoszti, stere je Goszpon Krisztus na brejgi vesio, í za volo steri je lídí za blá'sene, imenüvao, ino szo ete naszledüvajúouse:

I. Blá'seni szo v-dühi nevolni; ár je nyihovo Nebeszko Králesztvo.

II. Blá'seni krotki, ár oni zemlov ládali bodo.

III. Blá'seni, kí sze jóusejo, í trpíjo; ár sze oni potroustajo.

IV. Blá'seni, kí gladüjejo, í 'séjajo praviczó; ár sze naszitíjo.

V. Blá'seni milosztivni; ár oni milosceso dobíjo.

VI. Blá'seni csisztoga szrczá; ár oni bodo Bogá vidili.

VII. Blá'seni mirovni; ár sze szinouvje Bo'si bodo zváli.

VIII. Blá'seni, kí pregányanye trpíjo za volo pravicze; ár je nyihovo Nebeszko Králesztvo.

P. *Ka szo Krsztsánszkoga csloveka dobra dela?*

O. Krsztsánszkoga csloveka dobra dela szo táksa csinejnya, stera szo Bougi prijétna

i po steri Krsztsánszki cslovik, ki sze vu nyih ponávla, vrejdnoszt má pred Bougom.

P. *Stera szo glávna dobra dela?*

O. Glávna dobra dela szo eta: Molítev, Poszt, i Álmostvo.

P. *Stera szo telovne milosztivnoszti dela?*

O. Telovne milosztivnoszti dela szo eta :

1. Lacsne nahrániti.
2. 'Sédne napojiti.
3. Náge oblácsati.
4. Poutnike na sztán prijéti.
5. Vouznike oszlobájati.
6. Bete'sníke pohoditi.
7. Mrtve pokápati.

P. *Stera szo milosztivnoszti dühovna dela?*

O. Milosztivnoszti dühovna dela szo eta szcdmera :

1. Grejsnike kárati.
2. Neznajouse vesiti.
3. Dvojécsim dober tanács dávati.
4. 'Salosztne troustati.
5. Kriviczo mirovno trpeti.
6. Nassim protivnikom odpüsztiti.
7. Za 'sive, i mrtve Bogá moliti.

P. *Steri szo Evangyeliomszki tanácsi?*

O. Evangyeliomszki tanácsi szo eti.

1. Pouleg szlobodne voule dobro volno szíromastvo.

2. Sztálna csisztoucsa.

3. Popolna Pokornoszt pod ednim dühovnim Poglavárom.

P r í v a d e k.

Od Csetvéri szlejdnyi Dejl.

P. *Stera szo csétvera szlejdnya Dela?*

O. Csétvéra szlejdnya Dela szo eta: Szmrt, szoudba, Pekeo, i Nebeszko Kralesztvo.

P. *Ka je Szmrt?*

O. Szmrt je düse od tejla razlocsenyé.

P. *Jeli more vszáki cslovik mrejtí?*

O. Vszáki cslovik more mrejtí.

P. *Odkod szhája to, ka vszáki cslovik more mrejtí?*

O. Ká vszáki cslovik more mrejtí szhája z-onoga grejha, steroga je Ádam v-Paradi'somi vsáno. Da bi Ádam ne pregrejso, i na nassa tejla gledoucs bi z-Bo'se miloscse bilí nemrtelni. Szmrt je grejha nájem.

P. *Ka moremo od szoudbe znati?*

O. Od szoudbe moremo znati, ka Jezus.

vszákoga csloveka düso taki po szmrtni poszebi; na konczi Szvejta pa vsze lüsztvó z-düsom i sz-tejlom po prejk szoudo bode.

P. *Kama sze oszoudi düsa vu poszebnó szoudbi?*

O. Düsa sze vu poszebnó szoudbi ali v-Purgatorium, ali v-Pekeo oszoudi; ali sze v-Nebeszko Králesztvo gori vzeme.

P. *Ka je Purgatorium?*

O. Purgatorium je ono meszto, v-sterom düse vrejmenitne kastige za szvoje grejhe trpijo; za stere szo vu 'sitki zadoszta nej vcsínile.

P. *Stere düse sze oszoudijo vu Purgatorium?*

O. Onih düse sze oszoudijo vu Purgatorium, steri szo csi gli vu Bo'soj milosci z-etoga szvejta premínoli; dönok szo vu szvojem 'sitki za szvoje vcsinyenye grejhe Bo'soj praviczí za doszta nej vcsínili.

P. *Ka je Pekeo?*

O. Pekeo je ono meszto, v-sterom sze szkvárjeni na veke mantrájó.

P. *Steri sze vr'sejo v-Pekeo?*

O. V-Pekeo sze oni vr'sejo, kí vu káksem szmrtnom grejhi merjéjo.

P. *Ka je Nebeszko Králesztvo ?*

O. Nebeszko Králesztvo je náj blá'sejse prebivanya meszto szvéczov, gde sze Boug od licza do licza ká'se szvojm vörnimszlugom, sterim je jáko veliki nájem onszám.

P. *Steri ido vu Nebeszko Králesztvo?*

O. Vu Nebeszko Králesztvo ido oni, steri vu Bo'soj milosci merjéjo, i oni, kí szo ali vu etom 'sítki za szoje grejhe zadoszta vcsinili, ali na drügom szvejti szo za nyé zadoszta trpeli.

Krátki Pridavek níki Molítev. Rána Molítev.

Vu Iméni Ocsé †, i Sziná †, i Dühá Szvétoga
†, Amen.

Blagoszlovleno bojdi preszvéto, i nerazlo-
cseno Trojsztvo, Ocsa, Szin, i Düh Szvétí
eden právi Boug, i vsze dobro moje, zdaj, i na
vsze veke.

Boug, Boug moj! k-tebi zdihávam vu etom
ránom vrejmeni. Tvoj je dén, i tvoja je nous:
ti szi sztvouro zorje, i szuncze. V-szaki dén
bodem blagoszlávlao tebé, i hválo bom Imé
tvoje na veke.

Vszamogoucsi Goszpodne Bo'se, ki szi
sze meni milosztivno dopüsztó, etoga dnéva do-
csakati; ponizno sze tebi molim, vari me dnesz
sztvojov sz. miloscsov, naj sze dén denésnyi
na niksi grejh ne nagnem, nego sztálno pou-
leg tvoje sz. voule, i pravícze ravnam moja

govorjejnya, csinejnya, i mislejnya. I. csi bi sze meni do prísesztne noucsi szmrt pripetila, proszim te oh lübléni moj Zvelicsiteo! dáj sze mi právo szpovedati, i tebé na pout vekivecsne, domovine vu preszvétom Oltárszkom szvesztvi prijéti, ino sztejm odícsenim szvesztvom dopüsztí sze meni milosztivno prouti vszejm mojim protivnikom pokrejpiti. Vzeti me oh milosztivno Jezus vu tvoje za méne odprte sz. rane! naj me vrág, szvejt, i tejlo nigdár ne prekani. 'Selejmsze jasz szkrblivo dén denésnyi varvati od vszákoga grejha sztvojev sz. miloscsov Goszpodne, i ráj scsém mrejtí, nego tebé Boug moj, vsze dobro moje zban-tüvati: naj etak vu tvojoj milosci tebi povolno dnesh, szlü'sim, gda me pa z-etoga szvejta vö pozovés, naj tebé vu vekivecsnom blá'sensztvi dícsim, i hválím na veke.

Szvéta Maria, i vszi szvéczí! molte sze za mé pri Bougi, naj jasz vrejden bodem od nye-ga pomoucs vzéti, ino sze zvelicsati; kí 'sivé, i kralüje na vsze veke.

Angyeo Bo'si, varivács moj lübléni, mené na tebé zavüpanoga preszvejtí, vari, káraj, ino ravnaj. Odvrni od méne vsze jálnosztí moji protivnikov, naj mi skouditi ne morejo dén denésnyi. I csi bi me vido (stero ne dáj Boug) vu grejh szpádnoti, setüj me taki na

pravo pokouro, i k-mojemi Zvelicsiteli nazáj pripelati.

Králi vekivecsnomi, nemrtelnomi, i nevidoucsemi szamomi Bougi postenyé, i díká ná veki veke.

Dnéve, i csinejnya moja vu tvojem méri ravnaj vszamogoucsi Bo'se. Blagoszlovi me Goszpodne, i od vszega hüdoga obráni, ino vu 'sitek vekivecsni pripelaj. I. vsze vörne düsicze po Bo'soj milosci naj pocsivajo vu méri. Amen.

Vecserásnya Molítev.

Hválím te, i dícsím oh milosztivni Bo'se za volo tvoje nezgovorne dobroute, ka szi meni nevrejdnomi tvojemí szluga teliko lejpi dárov milosztivno do eti máo prikázao, i cse-resz etoga dnéva od neszrecse ino pogibeli obarvajoucsi mené szi 'sivoga, i zdravoga obdr'sao. Szpoznávam Goszpodne, i z-'salosztnim szczom vadlűjem, ka szam dnesz z-mislejnyem, po'selejnyem, govorzejnyem, i csinejnyem tvojo dobrouto zbantűvao. Ali proszim te ponízno po britki mokaj Goszpodna Kri-sztussa Szina tvojega, odpűszti milosztivno vsze ono meni nevolnomi, kajkoli szam ali z-nevejdnoszti, ali szlaboszti ali hűdoube prouti.

tebi, ali bli'snyemi pregrejso. Csiszto szrczé sztvouri vu meni oh Boug drági! i vari me od vsze pogibeli; ár szi ti náj mocsnejsa obramba moja. Pokri me z-plascsom tvoje szmiloscse eto nous, i osztani, zmenov, da jütro szrecsno gori sztánem i vugoden morem tebi szlúsbe moje áldov prikázati. Preporácsam tebi Goszpodne Poglaváre, Priátele, i nepriátele, zdrave, i beté'sne, 'sive i mrtve, naj blá-goszlov tvoj bode ober vszej nász.

Oh Maria Mati Bo'sa! moli sze za me pritvojem Szini Goszpodni Jezussi, naj osztáne on zmenov, da vu méri pocsívajoucsi sze oszlobodim Satana szküsávanya.

Oh odicseni vörni Bo'si! molte sze za mé grejsnika pri Bougi naj me zdr'si pod szvojov obramov, da bodem vu méri pocsívaó.

Proszim te lübléni moj varivács Angyeo, na koga szam jasz grejsnik zavüpani, da me povszod ali verusztüvajoucsega, ali pocsívajoucsega bránis, i od vsze jálnosztí vráj'se varjes. Odvrni od méne Satana szküsávanye, naj vu meni meszta ne nájde nepriáteo.

Zdr'si me Goszpodne verusztüvajoucsega, vari me pocsívajoucsega, náj verusztüjem z-Krisztussom, i pocsívam vu méri.

Zgledni sze oh Bo'se, proszim te na eto meszto, i vsza zasidjávanya protivnika od nyega dalecs odvrni; tvoji szvéti Angyelje naj vu nyem prebívajo, kí mene vu méri obvarjejo, i blagoszlov tvoj naj bode vszigidár zmenov.

Idem 'se na pocsinek oh Boug, i Goszpoud moj! naj trüdno, i szlabo moje tejlo pocsiva; ka bi tejm bole mogao jütrásnyi dén tebi szlü'siti, oh lübléno, i szamo edno dobro Boug moj! vu sterom mojem pocsinki kelikokrát zdejhnem, ali sze obrném, ali prebüdim, telikokrát bojdi tebi od méne hvala, i díka Goszpodne. Jezus bojdi vu mojoj pámeti! Jezus bojdi vu moji vüsztaj! Jezus bojdi vu mojem szrczi! Amen.

Molítev pred Szpovídjov.

Primi szpouvid mojo milosztivni Jezus edno vüpanye, i zvelicsanye düse moje. Nadigni sztvojoj miloscsov na právo po'salüvanye szrczé mojo, i z'sívimi szkuzami oblej ocsi moje; naj sze joucem dén, i noucs za vcsinyene velike grejhe moje. Püshti Goszpodne zdiháva nye szrcza mojega pred tvoje szvéto licze; ár csi bos sze tí na mé szrdo, sto me scsé pomo-csiti, inc sze nad menom szmilüvati? Tí szí

zvaó Mário Magdalejno na pokouro, i Petra szi prijaó vu miloscsó, ne odüri niti mené 'saloszt'noga grejsnika, nego sze zgledni na mé tvojege Sz. Imé na pomoucs zezávajoucsega, kí szi sze dáó na Krí'sno szmrt, da bi grejsnike oszloubodo od vekivecsne szmrti; i ne gledaj tak na moje hüdobe oh Jezus moj lübléni! ka bi odvrno od méne tvojo sz. miloscsó. Odpüsztí meni záto Zvelicsiteo moj predrági vsze moje grejhe! zvrácsi düse moje rane, i odvé'si vozlé vsze hüdoubé moje; ár tebé 'selej, tebé iscse düsa moja. Ne odvrni od méne licza tvojege oh 'selni Jezus! nego püsztí trák tvoje szvetlosztí vu mojo düso, naj mi poká'se vsze moje grejhe, stere szam dü'sen pred mojim dühovnikom vadlüvati, naj sze morem ponízno, i prav z'salosztim szrczom szpovedati; ino za nyé na etom szvejti dosztojno pokouro csíniti.

Oh náj véksi, i náj zmo'snejsi Bo'se! gde je bila do eti máó moja szlejpa pamet, ka szam sze nej bojaó tebé Bogá, i náj vékso do-brouto mojo tak, telikokrát zbantüvati? 'Sao mi je z-vuzsgánoga szrcza mojega, ka szam tebé nezrecseno do-brouto jasz neszrecsen, nezahválen, i preveliki grejsnik zbantüvao. Ali ka szi scsém? kama sze obrném, nego k-tebi oh lübléni Jezus moj! i k-odprtim za mé grej-

nika preszvétim tvojim ranam? Jasz szam jasz on grejsnik, kí szam tebé razdrészelo i ti szi mené dönok na pokouro csakao. Oh miloscsa, i dobroua koncza, ni kraja nemajoucsa! koga ne bi ták. velika tvoja lübvav na 'saloszt szrczá mojega podig nola, záto i nada-
 le zpotr togaszrczá mojega zdihávam, i proszim oh dobro moje jedíno Boug moj, odpüsztí mi! te po tvojem k-Oesi tvojemi na Krí'si zdihávanyi, po osztroj trnavoj Korouni, po Krí'si, i tvoji runeni ranaj, i po szvétoj szmrti odpüsztí meni. Oblüvim zdáj, ka sze sesém pobougsati, pokorno po tvojoj sz. vouli 'siveti, i za vsze grejhe moje, stere od vszákoga hüdá bole odürjavam, sztálno, i vörno pokouro csiniti. Ráj sesém mrejtí, nego tebé od eti mao vecskrát ra'saliti Potrdi vu meni eto oblübo oh milosztivni Jezus! naj do koncza 'sitka vörno, i zahválno pobo'sno, csiszto, i sztálno vu tvojoj miloscsi tebi szlü'sim, i z-etoga pogibelnoga szvejta gda bode meni vö pojdti, vu tvoje roke Bo'sánszke düso mojo morem preporocsiti. Amen.

Molítev po Szpouvidí.

K-tebi szam sze 'se kakti rászípní szin po-
 vrno po tvojoj miloscsi Jezus moj lübléni-
 tí szi mené vu tvojo szmílenoszt nazáj príjao,
 Ah kak keszno szam te zácsáo lübiti! ali dö-

nok je bole zdaj, liki nigdár nej. Oh neszre-
 cšno vrejmen, v-kom szam tebi nej szlü'so! oh
 sztrasna glüposzt, vu steroj szam glásza nej
 poszlüsaó tvoje rejcsi! ali 'se za nikoj nemára,
 nego tebé szamoga 'selej szrczé moje oh Boug
 moj! kí szi me z-vraj'si rouk vö vtrgno, od
 mouk vekivecsni oszloubodo, ino szi meni
 oudpro vráta Nebeszka. Csi bi sze pa kaj
 zmenkalo vu mojoj szpouvidi, proszim te Go-
 szpodne, naj szpuni meszto méne miloscsa, i
 dobroua tvoja: pouleg stere mej mené odvė-
 zanoga od vszej moji grejhov, kak eti na zemli,
 tak i v-Nébi. Scsém potomtoga kak je dosztoj-
 no 'siveti; v-száke grejsne prilike sze hábati,
 i tebi vszigdár kako mojemi prelüblénomi Od-
 küpiteli szlü'siti. Ali dobro znás tí moj Boug
 i jász szpoznávam szlaboszt mojo; vrá'seno
 naturo, i grejsno návado mojo; záto dáj mi
 miloseso, i pomoues tvojo, naj zdr'sati morem
 oblübo mojo; ár vidim kelikokrát szam ti obe-
 csao, i 'selo szam sze pobougsati, i ovo odürna
 nesztálnoszt moja! telikokrát szam zlagao. Ali
 'se sze ne vüpajoucsi vu mojoj krepkoszti, nego
 vu szamoj tvojoj miloscsi, oblübim, ka tebé
 nescsem vecs nigdár zbantüvati. Potrdi eto
 volo mojo milosztivni Jezus z-sztálnov pecsá-
 tyov tvoje miloscse. Amen.

Molítev pred Precísčsáványem.

Pribli'savam 'se k-szvetlomi sztolí náj szláj-sega goscsenyá tvojeja jasz nezahválen grejsnik oh lühléni Zvelicsiteo moj! i setüjem kak beté'sen k-vrácsi 'sítká, szíromák, i gouli k-Gospoudi Nébe i zémle: ino proszim nezre-cseno dobrouto tvojo, zvrácsi betege moje, szíromastvo blagoszlovi, i golouto odeni; da tebé Kralá vsze sztvorjene sztvári sz-táksov bojaz nosztyov, vörov, i csisztoucsov morem prijéti, naj sze vu tvoje sz. od Marie rodjeno tejlo notri vczipim. Zdrav bojdi odicseni Agnyecz Bo'si na Kri'si tvojeji Ocsi Nebeszkomí al-düvani! i od prevelike tvoje lübavi vszákomi csloveki, kí te koli 'selej dosztojno pod krü-snim kejpom za hráno vzéti, pripávleni! zdrava bojdi i plemenita krv mojega Odküpitela, po steroj je vesz szvejt od necsisztoucse grejha opráni! Operi zdáj mené, i ocsiszti moj lübléni Jezus! ino me zvrácsi, naj tebi od eti máo zdrav, i csiszti, povolno szlüsím, tebé hválím, i dícsím, i steroga zdáj eti na pouti 'selejm pokritoga prijéti, dopüszi meni milosztivno, naj vu Nebeszkoj Domovini odkritoga na veke morem glédati. Amen.

Obsínszka Spouíd

Szpovidavam sze Bougi vszamogoucsemi, Blá'senoj Márii vszigdár diviczi, Blá'senomi Miháli Arkangyeli, Bla'senomi Ivani Kr-sztiteli, Szvétim Apostolom Petri, i Pavli, vszejm szvéczom bo'sim ár szam krou-to pregrejso (pregrisíla) zmislejnyem, govor-jejnyem, i csinejnyem, moj grejh! moj grejh! moj preveliki grejh! záto proszim Blá'seno Mario vszigdár Diviczo, Blá'senoga Mihála, Arkangyela, Blá'senoga Ivana Krsztitela, Szvéte Apostole, Petra, i Pavla, vsze Szvécze i tebé Ocsa dühovni, molte za mé Goszpodna Bogá nassega. Amen.

Molítev poprecsíscsávanyí.

Dávno 'selni szkrblivo iszkani, zdrav bojdi moj lübleni Jezus! ki szí sze k-meni ne-vrejdnomi dnesz prikapcsó, Pozdrávlam te z-globocsine szrczá mojega, i pred tebov kle-esécs hválim te, i dicsim z-Ocsom, i sz. Dü-hom, ki szí sze dosztojo k-meni prídti. Oh szrecsna moja düsa blagoszlavlaj, i hváli vszig-dár Goszpodna, i vsze kotrige zvéssávajte Imé nyegovo szvéto! Ah ka scsém od eti doub 'se-leti, geto mám tebé oh Boug moj! ki zevszim

ládas? ka ne dobim od tébe, kí szi i szamóga tebé meni darüvao? Oh milosztivni Jezus! pokrejpi düso mojo, i vesini, naj vszigdár od tébe miszlim i sztvojev lübvov na veke gorim. Ti mej klücs od szreza. mojega, naj ti vszigdár bode odprto. Ovo jász sze z-czejla tebi dájem, ti szám bojdi moj, i jász z-czejla tvoj. I da tebi jász zadoszta zahváliti nemorem, za teliko z-menov vesinyeni dobrouť, naj te hvá-lijó, i dícsijo meszto méne, kí szo vrejdni, vszi tvoji vörni, i pobo'sni na zemli szlugi, i v-Nébi tvoji szvéti, i Szveticze; ár je vrejdna toga tvoja gorecsa lübv Jezus moj, kí mené ne-vrejdnoga eti szpreszvetim Tejlom tvojim, i krvjom gosztís, geto drüge za volo ednoga szmrtnoga grejha, vu szamój pámeti vesinye-noga, vu vekivecsni mokaj mantrás? za stero tvojo miloscsó tebé hválo, i dícsó bodem na vsze veke. Hvála ti bojdi i za ovo na szpouvid milosztivno csákanye, i za eto sztola tvojega goscsenyá darüvanye. Nedopüsztí oh Jezus! ka bi eto precziscsávanye bilou meni na szkvár-jenye, nego na zvelicsanye düse moje; naj mi bode na odpüscsanyé mojích grejhov, vtisanye hüdogo po'sealejnya, vöre, vüpanya, csiszte lü-bavi povéksávanye, trplivoszti. poníznoszti, pokornoszti, i vszejh drügích dobrouť krsztsán-szkih ponávlanye. Vcsini oh Bose; naj mi

bode obramba prouti vszejm mojim protivnikom dühovnim, i telovnim, i po jákoszti etoga zskrovnoga szvesztva naj obsztojm do konsza vu tvojoj sz. milosci, ino 'sitek moj szrecsno dokonესajoucsi k-tebi pridem na ono tvoje nezgovorno, i szkrovno zrocsenyé gde szí tí oh Jezus moj! z-Ocsom, sz. Dühom práva szvetloszt popunoma Szvétoszt, vekivecsna radoszt i popolna szlatkouesa vszejm tvojim szvétim, i szveticzam na vsze veke. Amen.

Pozdrávlanye B. D. Maríe

vgojldno, opoudné, i Vecsér.

Angyeo Goszpodnov je nazvejszto Marii, i poprijéla je od'Dühá Szvétoga. *Zdrava etc.*

Ovo szlü'sbenicza Goszpodnova, naj mi bode pouleg rejcsi tvoje. *Zdrava etc.*

I. Rejcs je Tejlo vcsinyena, i prebivala je med nami. *Zdrava etc.*

V. Moli za nász, Sz. Mati Bo'sa.

R. Da vrejdni posztánemo obecsanya Krisztussovoga.

Molímc.

Miloscso tvojo, proszimo te Goszpodne vlej vu nasse pameti, da kí szmo po Angyel-

szkom nazviscsávanyi Krisztussa Sziná tvo-
jega Tejla oblecsenyé szpoznali, po nyegovi
mokaj, i Krí'si v-díko gori sztanejnya zape-
lani bodemo. Po onom Krisztussi nassem Go-
szpodni. Amen.

Stolní Blagoszlov.

Vszejh sztvárih ocsi Goszpodne vu tebi sze
vüpajo, i ti nyim dávas hráno v-potrejb-
nom vrejmeni; odpéras tí roké tvoje, i napu-
nis vszáko sztvár sztvójim, blagoszlovom. Díka
bojdi Bougi Ocsi, i Színi i Szvétomi Dühi, kak
je bilou vu zacsétki, tak zdaj, i vszigdár, i na
veki veke. Amen.

Ocsa nas etc.

Blagoszlovi nász Goszpodne, i ete tvoje
dári, stere od tvoje dobroute bomo jemáli. Po
nassem Goszpodni Jezussi Krisztussi. Amen.

Hválo dávanye po Jejsztvíní.

Hválte Goszpodna vszi národje, hváli nyega
vsze lüszto; ár je potrdjena nad námi
nyegova milosztivnoszt, i pravicza Goszpod-
nova osztáne na veke.

Díka bojdi Bougi Ocsi, i Színi, i Sz. Dühi
kak je bilou vu zacsétki, tak zdaj, i vszigdár,
i na vekí veke.

Ocsa nas etc.

Hválo tebi dájemo vszamogoucsi Bo'se
za vsze tvoje dári. Ki 'sives, i Kralüjes na vekí
veke. Amen.

Dika bojdi Ocsi Bougi.
Dika Szini nyegovomi,
Tak i Dühi preszvétomi,
Dika bojdi tü, i v-Nébi.

Modus ministrandi.

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti
Amen.

Sac. Introibo ad altare Dei.

Min. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Sac. Judica me Deus et discerne causam meam
de gente non sancta: ab homine iniquo et doloso
erue me.

Min. Quia tu es Deus, fortitudo mea. Quare me
repulisti; et quare tristis incedo, dum affligit me ini-
micus?

Sac. Emitte lucem tuam, et veritatem tuam; ipsa
me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum
tuum et in tabernacula tua.

Min. Et introibo ad altare Dei, ad Deum qui
laetificat juventutem meam.

Sac. Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus.
Quare tristis es anima mea, et quare conturbas me?

Min. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor
illi salutare vultus mei, et Deus meus.

Sac. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Min. Sicut erat in principio, et nunc, et semper,
et in saecula saeculorum. Amen.

Sac. Introibo ad altare Dei.

Min. Ad Deum, qui laetificat juventutem in eam.

Sac. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Min. Qui fecit coelum et terram.

Sac. Confiteor Deo omnipotenti . . . : Orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Min. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam aeternam.

Sac. Amen.

Min. Confiteor Deo omnipotenti, Beatae Mariae semper Virgini, Beato Michaeli Archangelo, Beato Joanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi Pater; quia peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor Beatam Mariam semper Virginem, Beatum Michaellem Archangelum, Beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes sanctos, et te Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Sac. Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam aeternam.

Min. Amen.

Sac. Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

Min. Amen.

Sac. Deus, tu conversus, vivificabis nos.

Min. Et plebs tua laetabitur in Te.

Sac. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Min. Et salutare tuum da nobis.

Sac. Domine exaudi orationem meam.

Min. Et clamor meus ad te veniat.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Kyrie eleison.

Min. Kyrie eleison.

Sac. Kyrie eleison.

Min. Christe eleison.

Sac. Christe eleison.

Min. Christe eleison.

Sac. Kyrie eleison.

Min. Kyrie eleison.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Min. *Finita epistola:* Deo gratias.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Sequentia sancti Evangelii secundum. . . .

Min. Gloria tibi Domine.

Min. *Finito evangelio:* Laus tibi Christe.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Orate fratres. . . .

Min. Suscipiat Dominus hoc Sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiae suae sanctae.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Sursum corda.

Min. Habemus ad Dominum.

Sac. Gratias agamus Domino Deo nostro.]

Min. Dignum et justum est.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Et ne nos inducas in tentationem.

Min. Sed libera nos a malo.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Pax Domini sit semper vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Per omnia saecula saeculorum.

Min. Amen.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

Sac. Ite Missa est. (*Vagy*) Benedicamus Domino.

Min. Deo gratias.

Sac. Requiescant in pace.

Min. Amen.

Sac. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et
Filius, et Spiritus Sanctus.

Min. Amen.

Sac. Dominus vobiscum.

Min. Et cum spiritu tuo.

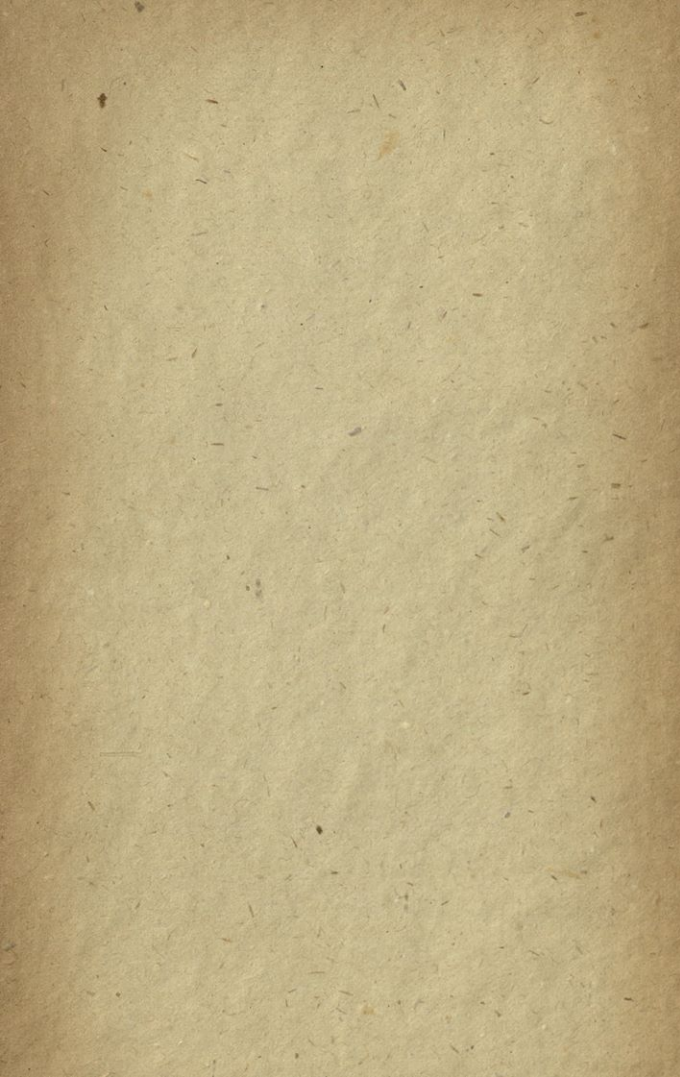
Sac. Initium (*vagy*) Sequentia sancti Evangelii
secundum.....

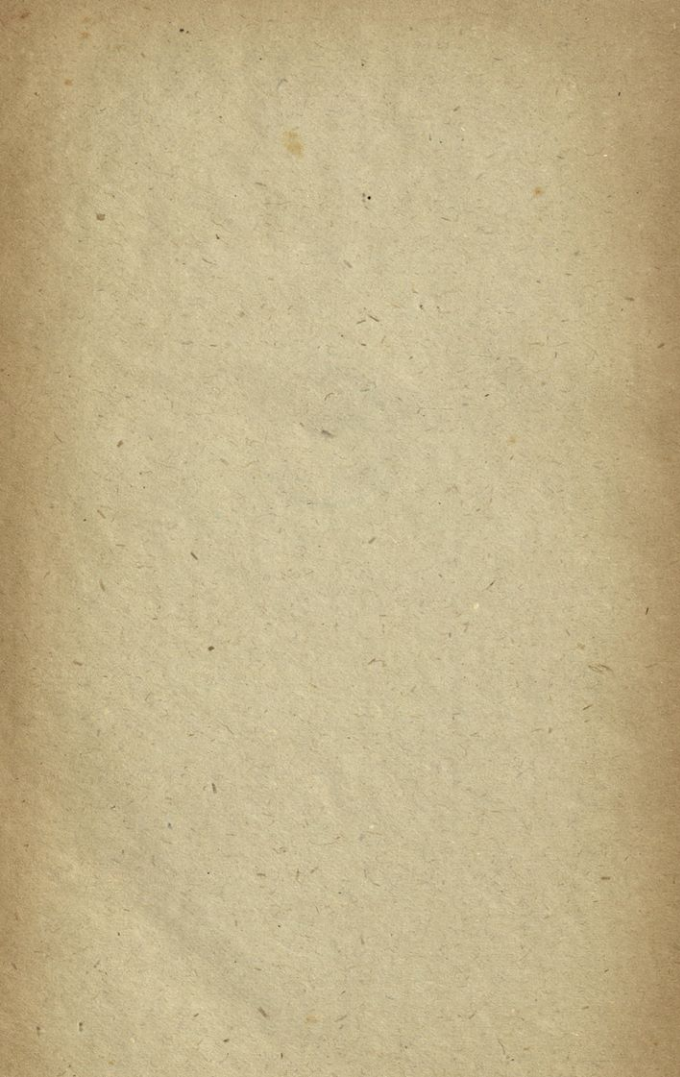
Min. Gloria tibi Domine.

Min. Deo gratias.

24

